Akbaba



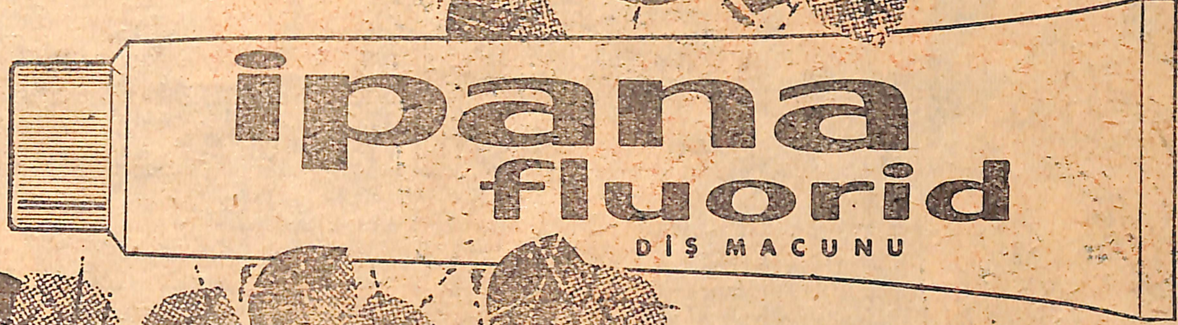
YAZ
Sayısı
28
SAYFA





— Eğer bu mayolarla da birer koca bulamazsak, artık evde kaldık demektir!

TÜRKİYE'DE
İLK florürlü
DİŞ MACUNU...



DİŞ MİNELERİNİ SERTLEŞTİRİR, ÇÜRÜMELERİ ÖNLER!

Amerika'da Bristol-Myers Lâboratuvarlarının on yıllık araştırması sonucunda bulunan bu yeni formül :

1 Diş minelerini sertleştirerek, çürük başlangıcı olabilecek yumuşak kısımların belirmesini önler ve ağızda meydana gelen tahrip edici asitlere karşı dişlerin direncini arttırır.

2 Dişlerin, ulaşılması güç en derin noktalarına nüfuz ederek, besi artıklarını parçalayan mikropların çoğalmasını önler, böylece ağız kokusunu giderir.

3 Diş etlerinin çekildiği yerlerde ortaya çıkan mine altı tabakanın hassasiyetini gidermede rol oynar, diş etlerinin iltihaplanmasını önler.

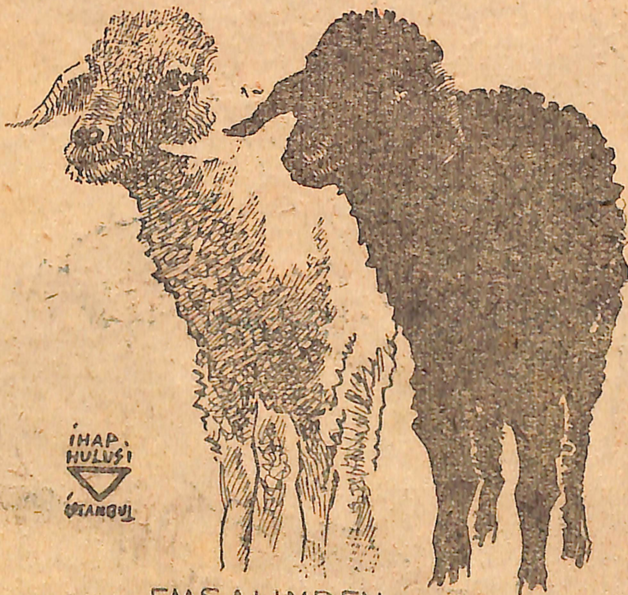
Sağlam, parlak ve temiz dişlere, sıhhatli diş etlerine sahip olmak istiyorsanız, dişlerinizi yemeklerden sonra



ile fırçalayınız.

İlancılık - 3253 - 155

PİYALE MAKARNASI



EMSALİNDEN
AKILA KARA
KADAR FARKLIDIR
PİYALE ADI, AĞIZ TADI

Reklâmcılık - 2642 - 156

9 EYLÜL ÇEKİLİŞİNDE

BİR TALİHLİYE
100.000 LİRA

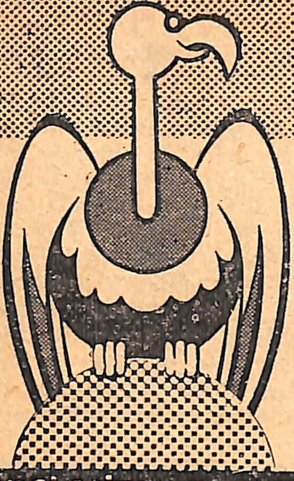
CEM'AN
250.000
LİRALIK PARA
İKRAMİYELERİ

SON PARA YATIRMA TARİHİ
8 Temmuz 1963

TÜRK TİCARET BANKASI

Reklâmcılık - 3018 - 157

Akbaba



SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç
SAHİBİ :
Ergin Ortaç
YAZI AİLESİ :
Aziz Nesin, Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Ümit Yaşar Oğuzcan, Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Şemsi Belli, Hüseyin Korkmazgil, Burhan Esen, Kenan Akıncı.
ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vâ - Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç.
KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Mim Uykusuz, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinççağ, Erdoğan Özer.

*

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer :
Akbaba Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası
Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yılığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.
Fiatı : 100 kuruştur.
İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11
İLAN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.
Cilt : 4 — Sayı : 101
4 Temmuz 1963
YIL : 41

*

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Yaz, Deniz, Kadın!

Size bugün gençlerin şaşacağı, ihtiyarların üzgün üzgün baş sallayacağı bir şey söyleyim mi? Biz yaz denilen mevsimi Cumhuriyetten sonra tanıdık!

Onu, önce edebiyatımızda arayalım: Divan şiirinde, bahar üstüne yazılmış manzumeler vardır, adına Bahariye denmiş. Kış üstüne şiirler vardır, onların da adı Şitaiye... Ama, yazı öven, mısra mısra dile getiren bir şairimiz olduğunu bilmiyorum ben... Galiba, yalnız Tevfik Fikret «Aveng-i şühür mevsimlerin hevengi»nde yazı da anlatır... Sonra, Yahya Kemâl'in güzel sesini duyarız:

Gönlümle oturdum da hüzünlendim o yerde,
Sen nerdesin ey sevgili yaz günleri nerde?

Ama bahar, böyle mi?.. Böyle bir kaç mısra içinde mi?.. O, her kasidenin başından, bütün divan edebiyatımızı doldurur:

Esti nesim-i nevbahar,
Açıldı güller suph-dem,
Açsın bizim de gönlümüz,
Sâki medet sun cam-ı cem!

Servet-i Fünun'un en alafranga şairi Cenap Şahabettin bile bu gelenekten kendisini kurtaramamıştır. Sevgilisi ile bir gece aşk içinde serhoş olup ölmeyi düşünürken, baharın mimarına yasemenlerden bir türbe kurdurur:

Birlikte terk-i cism edelim mevte bir gece
Mest-i garan iken.
Kursun bahâr ruhumuz üstünde gizlice
Bir türbe-i semen!

Cumhuriyetten önce yaz neydi?.. Çocuklar için uçurtma ile dondurma.. Büyükler için?.. Haremli, selâmlıklı Alemdağı, Çırçır, Hünkâr suyu gezilerinden başka?..

Plâjlar şehri güzel İstanbul'da, insan vücudu, ancak dört beş kişilik, budaklı çam tahtaları ile çevrilmiş deniz hamamlarında, güneşsiz suyu görürdü: Bellerde peştemallarla...

Mütarekede, bolşevik saldırışından kaçışan Moskof bıldırcınları, bize, kumumuz, denizimiz ve güneşimiz olduğunu öğrettiler... Cumhuriyet de onlardan faydalanma hürriyetini verdi.

Yazmadan duramıyacağım: Galiba yıl 1925... Akbabaya çarşaf bozması, siyah mayolu bir kadın resmi koyduk. Ama ne mayo.. Şimdi o kadar uzun eteği, o kadar kapalı göğsü ve kolları orta yaşlı hanımlarımızın günlük elbiselerinde bile bulamazsınız...

Ama biz, açık saçık karikatür basmak suçundan üç ay hapis cezası yedik!..

Şimdi Havva anamız, plâjlarımızdan birine inse, hayretten ağzı açık kalır: «Cennetten kovulan kızlarım ne kadar çok» diye...

Bir kaç yıl var ki İstanbul, baharı unuttu: O insana at olup çayırlar ortasında otlamak, kısrak olup yeşillikler içinde kişnemek arzusu veren baharı... Ya, çisentili bir mart soğuğu içinde titriyoruz, ya ağustos sıcağı içinde bunalıyoruz...

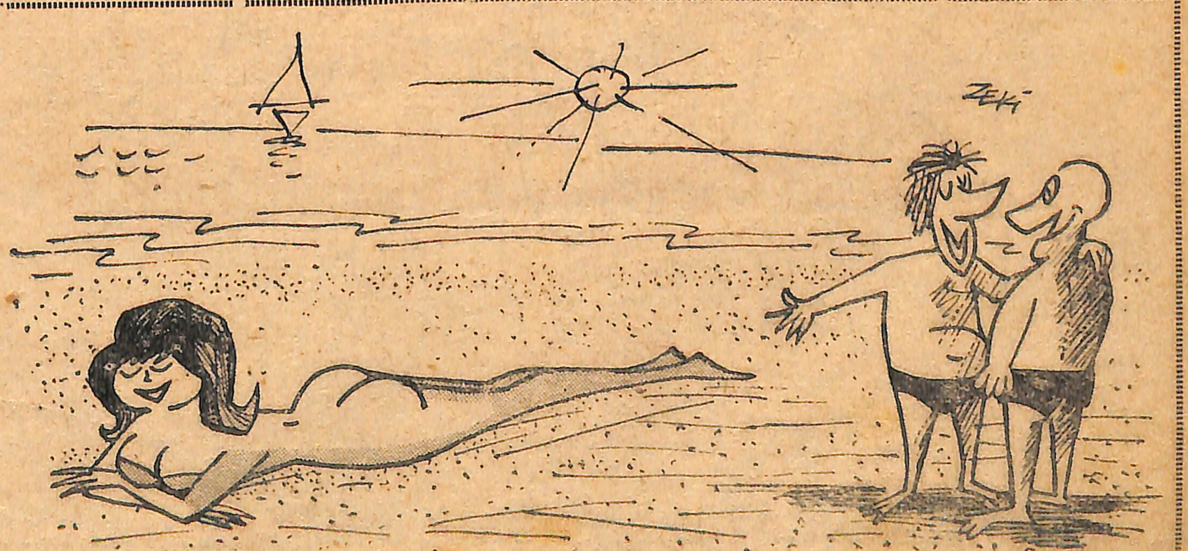
Bahar böyle de yaz başka türlü mü?... Bugün 21 Haziran... Masamın üstüne, güneş altın fırçası ile ara sıra ışıktan bir dal, bir yaprak, bir çiçek çizip kayboluveriyor. Penceremin önündeki ağaç, durup dururken yeşil cüppeli bir derviş cezbesi ile zikre başlıyor... Yapraklarında, alın teri mi desem, göz yaşı mı desem, pırıl pırıl damlacıklarla...

Geçen Pazar, İstanbul'un iki büyük plâjını gezdim: Sarı, kırmızı, yeşil dilimler ve düğümlerle üçte biri gizlenmiş göğüsler ve göbek altı üçkenler ötesi iyice yanmış...

Bazı kadınların utangaç duruşlarına dikkat ettim. Bunlar kimlerdi biliyor musunuz?... Vücutları henüz kararmamış olanlar... Çağımızda göğüs, kol, bacak beyazlığı âdeta yüz karası sayılıyor!

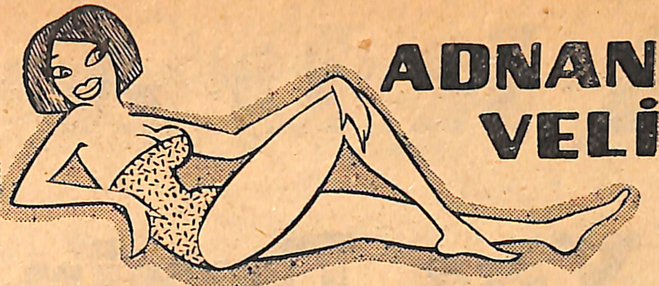
Evet, evet, evet... Her şeyin değiştiği bir dünyada yaşıyoruz. Ayıbın bile!

Yusuf Ziya ORTAÇ



— Plâjlarda yanık kadın çok gördüm ama bu kadar pişkinini görmedim!

PROFUMO REZALETİ



ADNAN VELİ

Ziynet Hanım, enginarın kabuklarını ayıklayıp ortasının morumsu tüylerini yolduktan sonra, bunları tencerenin içindeki limonlu soğuk suya attı. Kararan parmaklarını limon kabuğu ile ovmıya koyuldu. Köşedeki basma örtülü divanın üstüne yüzükoyun yatmış olan Türkân, Madam Lupina'nın model dergisindeki mayo resimlerine bakıyordu.

Bu sırada kapı çalındı. Ziynet Hanım:

— Kız bak şu kapıya, dedi. Hadi kımılda yerinden.. Yayılmışın öyle, minderin üzerine, Batman Tankeri gibi.. Aç kapıyı bakalım, kimmiş o?..

Türkân, istemiye istemiye yerinden kalktı:

— Aman anne.. Sen insana rahat huzur vermezsin. Remziye'yi annesi, sıcak sudan soğuk suya elini sokturmuyor. Sen insanı Ada eşeği gibi kullanıyorsun.

Kadın parladı:

— Bana bak salyangoz yaldızı!.. Buruşturma suratını öyle, kızılcık murabbaı yemiş gibi.. Ben sabah ezanından gece yarılarına kadar mutbaktan çıkıyor muyum? Yemeğiydi, çamaşırıydı, bedava ırgat gibi çalışıyorum. Bir kapıyı açmak mı sana zor geliyormuş, nâne kurusu!..

Kız, homur homur söylenerek kapıyı açmıya gitti. Sonra içeriye seslendi:

— Anneeeeee!.. Meziyet Teyzem geldi.

Meziyet hanım, elinde naylon file ile içeriye girdi:

— Ayol kardeşim, dedi, sen kızı nişanladıktan sonra, artık bizleri unuttun. Ben aramasam, sen de arayıp soracak değilsin..

— Hoş geldin hemşireciğim. Sen benim yerimde olsan, pencereden bakmıya bile vaktin olmaz. Kızı nişanladık ama, bakalım sonu nereye varacak?..

— A, aaaa, hayırdır işallah.. Yoksa bir şey mi oldu?..

— Oğlan biraz hoyrata benziyor. Sonracığıma, gözü de dışarda.. Kızları bir yere gittikleri vakit, etrafını göz tımarına tutuyormuş. Valla bu huylar benim midemi bulandırıyor ama, kızın göynü kırılmasın diyerekten ses çıkarmıyorum.

Türkân söze karıştı:

— Herkes, kendi mutluluğunu kendi yaratır.

Ziynet hanım yüzünü buruşturarak sordu:

— Nesini yaratırmış, nesini?..

— Mutluluğunu...

— Ne demek istiyorsun?.. Türkçesini söyle bana..

— Ben nişanlıma bağlı olduktan sonra, başkalarına susmak düşer..

— Ama nikâhtan önce karnın şişmiye başlarsa, «Anneciğim, kininli konyak mı içsem, yoksa sıcak suya mı otursam?» diyerekten koşarsın anana..

Meziyet hanım atıldı:

— Ayol bırakın ağız dalaşını şimdi, dedi. Asıl şeyden haberiniz var mı sizin?..

— Neden kardeşim?..

— Parfümâ işinden..

— Nenin nesiymiş o da hemşire?.. Yeni bir koku mu yoksa?..

— Ayol duymadınız mı?.. İngilizin büyük adamlarını baştan çıkaran bir karı türemiş..

— Haaa, dur dur.. Duydum ben onu..

Türkân tamamladı:

— Şeyi diyor.. Kiler'i söylüyorsun değil mi teyzeciğim?..

— Vallahi, kiler mi, teldolap mı, orasını bilemiyorum. Ama İngilizi boydan boya kırmış geçirmiş bu karı..

Ziynet hanım başıyla tasdikledi:

— Ayol onu biz de duyduk.. Gazetedeki üryan karıyı demiyor musun?.. İngilizin ne kadar büyük adamı varsa, hepsi de bu karının iskelesine yanaşıyormuş diye yazdı gazete..

— Ayol hemşireciğim, sırf iskelesine yanaşmakla kalsa, neyse.. Şamandıraya bağlıyorlarmış..

— Aman yârabbi.. Karı da bari bir şeye benzese.. Hani, etten yana züğürt olanlar «Kemiğe yakın et lezzetlidir» diyerekten avunurlarmış ya!.. Tam o cinsten.. Ben geçende gazetede resmini görmüştüm. Yaz akşamında ipekli bir entari giyip de iskemleye oturacak olsa, vallahi karının lâdes kemiği kumaşı yırtar.

— Aman kardeşim.. Avrupada öylesi makbul zaten.. Bilmez misin, onlar zerzevatı da haşlayıp yerler. Avrupanın kadını, bizim erkeklerimizin bir sefer eline düşse, vallahi bir ay çıkıkçıdan baş alamaz. Benim bildiğim, erkek kısmı, kadına şöyle bir el atacak olsa, avucunun içi dolmalıdır. Tazeliğimde, kulakları çınlasın, beşinci kocam Nalbur Ziya efendi, elini bir sefer belime dolayacak olduydu da, vallahi Natır Halideye tam bir hafta, kantoron yağıyla belimi ovdurmuştum.

— Aaaa helbette kardeşim. Hepimiz öyleydik.. Benim en sıska yerimden bile üç okka köftelik çıkardı. Hiç unutmam, bir gün Cibali hamamından çıkmış da, Zeyrek'teki evimize gidiyordum. Bir herif arkamdan geldi geldi de, sonunda şey dedi: «Ben Üsküdar vapurunun kaptanı olsam, bu hatunu dünyada vapuruma bindirmem» dedi. Ama şimdi âdetler değişti. Kadın kısmı, şimdiki zamanda zargana balığına özeniyor.

Türkân, konuşulanlara kulak asmıyor, divanın üstünde, model dergisinin sahifelerini çeviriyordu. Ziynet hanım, ellerini, entarisinin eteğine kuruladıktan sonra:

— Şöyle otur Meziyetçiğim, dedi. Minder üstüne yayıl dökül azıcık.. Biz bizeyiz. Havalar da zaten Lâleli fırınına döndü. Soyun allasen..

— Ah kardeşim, öyle diyorsun ama, oturmıya gelmedim. O Parfümâ işini söylemiye geldim. Duydunuz mu diyerekten..

— Duyduk helbet.. Herkes okumuş gazetede.. Aman kardeş, vekil vükelâyı nasıl da baştan çıkarmış şıllık?..

— Hemşireciğim, kabahat onda değil, vekil vükelâda.. Hepsi de evli barklı adam.. Niye bakarlar böyle mankel kızlarına?..

— Ama kardeşim, mankel var, mankelcik var.. Zaar bundaki kadın buhuru, çifte kavrulmuş..

— Yok, ondan değil Ziynetciğim. Nedense vekil vükelânın, gizli işlere düşkünlüğü ziyade oluyor. Bilmez misin, bizimkinin çekmecesinden çıkmıştı?..

— Öyle vallahi, öyle.. Hele o taraflarda böyle kötülükler fazla yayılmış. Zaten Avrupada zamparalığın fenni bile çok ilerledi. Geçende Nimet Hanım söylüyordu, Moskoflar bile, havaya adam attıktan sonra, herif kadınsız kalmasın diyerekten, gökyüzüne bir de iğreti aile yollamışlar. Hani neredeyse arşı âlâda nikâh kıyacaklar!

Ziynet hanım için çekti:

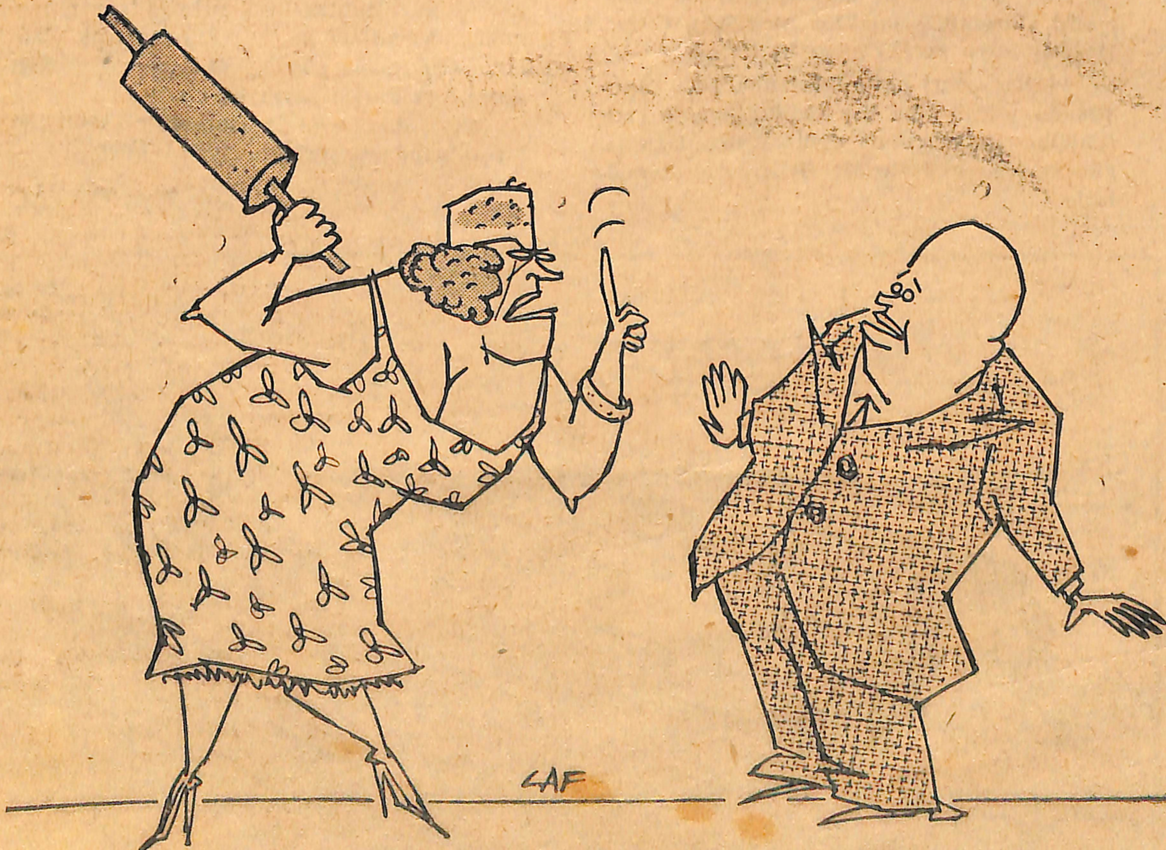
— Aaaaaaah ah.. Biz vakitsiz gelmişiz kardeşim.. Şimdi ben on altı yaşında olaydım da, sen beni göreydin!

Bir ara başını kaldırdı. Türkân'a:

— Kız sen içerki odaya geç bakalım, dedi. Büyükler konuşurken, çocuklar dinlemez...

Kız istemiye istemiye kalktı. Kadınlar baş başa kaldılar ve dünyaya vakitsiz geldiklerine hayıflanarak birbirlerine çooook şeyler anlattılar.

«Kruşçef kılıbıkmış!» — Gazeteler —



— Tut çeneni yoldaş... Ben Kennedy değilim!



Şair dostum Baki Süha Ediboğlu beni radyoda İstanbul üstüne konuşturdu. Gönlümce olmadı bu konuşma... Mikrofon başında önceden bilmediğiniz sorularla karşılaşmak nedir, denediniz mi hiç?

Siz belki arkanızda pijama, ayaklarınızda yumuşak terlikler, koltuğunuza gömülmüş dinliyorsunuz: «Bakalım Ortaç ne söyleyecek?» Belki parmağınızın arasında bir sigara, belki önünüzde altın köpüklü bir fincan kahve de var. Ama radyoda konuşanın önünde yalnız mikrofon vardır. Konuşmayı idare eden spiker önceden hazırladığı soruyu bitirir bitirmez, siz, önceden hazırlamadığınız cevabı vermeye başlayacaksınız.

İşte benim konuşmam da böyle oldu ve bunun için gönlümce olmadı.

İstanbul'un en çok sevdiğim semtleri neresidir?

İstanbul'un dülger keseri çivi çakmamış, kalfa malası çimento sıvamamış her köşesi güzeldir. Daha başka bir deyimle söyleyim: Tanrı yapısı her şey güzel, insan yapısı her şey çirkin!

Ediboğlu sordu: Demek modern mimarîyi sevmiyor, beğenmiyorsunuz, öyle mi? Bu soruya radyoda verdiğim cevabı tekrarlayım: Eğer Cihangir sırtlarındaki omuz omuza vermiş beton yığınına modern mimarî diyorsanız, evet! Yooo, kabına sığmıyan Roma'nın bitişiğinde fışkıran yeni Roma'yı, çölde bir bahar cenneti yaratan İsrail'i düşünüyorsanız, hayır...

Edebiyat tarihçilerinin Sultan Osman'a verdikleri dört mısra vardır:

Osman, Ertuğrul oğlusun,
Oğuz Karahan neslisin,
Hakkın bir kemter kulusun,
İstanbul'u al, gülzar yap.

Birinci Osmanlı padişahı, dünya yuvarlağını gözden geçirdikten sonra, soyundan gelecek hükümdarlara bu vasiyeti bırakıyor...

İstanbul mevsim mevsim, zaman zaman, ayrı ayrı güzeldir: Yahya Kemâl o eşsiz Üsküdar şiirinde günün batışını ahşap evlerin tutuşan camlarında seyretmeye hayrandır:

Güneşin vehmi saraylar yaratır camlardan..
O ilâh isteyip eğlence hayalhânesine,
Çevirir camları birden peri kâşânesine..
Som ateşten bu saraylarla bütün karşı yaka
Benzer üç bin sene evvelki mutantan şarka.

Ben güneşin batışını Moda kıyılarından seyretmeye doyamam: Kubbeler ve minareler ardında akşamın tutuşturduğu büyük yangın karşısında konuşacak kalem biliyor musunuz?

İstanbul'un sabahı, sanırım Boğazda her yerden güzeldir. Bu, mavi gözlü bir masal gelinin düğün sabahı uyanışıdır: Gülüş olmuş iki pembe dudakla, dudak olmuş iki pembe gülüşle... Tüller ve ipekler içinde ikincisi olmayan bir bahtiyar gecenin rüyasından uyanış!

Mehtâbı mı İstanbul'un neresinden seyredeceksiniz?.. Ben, Bebek koyunda, boyaları dökülmüş eski sandalları birer gümüş oyuncağa çeviren İstanbul mehtaplarını unutamam... Bir durgun gecede, ansızın denizin derinliğinden perde perde yükselecek sandığım Kanlıca körfezinin mehtap âlemleri, saz âlemleri de benim son günlerde çocukluğumun yetişebildiği en güzel İstanbul mehtaplarıdır.

Ama bunu yazarken ansızın hayâlimde Büyükadanın «Aşıklar yolu» canlanıyor: fısıltıların buse, buselerin fısıltı olduğu bu masal dünyasında mehtâp bazı geceler bir büyücü buhurdanı, bazı geceler bir çam dalına takılmış altın ışıklı bir Japon feneridir.

Demin güneşin batışını Moda kıyılarından seyretmeye doyamam demiştim, şimdi Büyükadanın mehtâbını anlatırken gözümün önüne, Heybelinin iki hörgücü arasında her dakika, sarıdan mora kadar, perde perde, kırmızının bütün renklerini değiştiren gurubu düşündüm. Akşamın bu renkli dakikalarını, Anadolu klübünün terasındaki köşeden seyretmelisiniz. İngilizlerin (Dünyanın en güzel noktaları) isimli kitapta bu en güzel dünya noktalarından biri de, işte, Anadolu Klübünün bu köşesidir.

Durgun yaz gecelerinin bir masal donanması yaşatan en güzel tablosu yine bu köşeden seyredilir: Heybelinin suya düşen damla damla ışıkları altın helezonlarla taaa Büyükada kıyılarına kadar uzanır.

Çocukluk günlerimde kaybettiğim bir Beylerbeyi hatırlıyorum: Evimizin ön pencereleri bostanlara, yan pencereleri Boğaza bakardı. Bir sabah uyanırdım ki, önümüzdeki bostan bembeyaz çiçekler açmış erik ağaçları ile uçsuz bucaksız bir düğün salonuna dönmüş: Sanki her ağaç rüzgârın şişirdiği dantel eteklerle valse kalkmış... Basını çevirince poyrazın doldurduğu yelkenlileri görürdüm... Bu odun, yahut kömür yüklü yelkenliler, sanırdım ki, Karadeniz kıyılarından, kaçırılmış Kafkas güzelleri getiriyor: İnce belli, sırma saçlı, pembe topuklu Kafkas güzelleri...

Cuma günleri babamla ya bir arabaya atlar, İstanbul'lu Ali Ahmetlerin, Sarı Hâfızların, Kara Eminlerin, Nakkaşlı Eyüplerin tutuştukları güreşlere giderdik.. Ya da bazı cumalar Hasan Reisin iki çifte fıtası ile Göksuya uzanırdık.

Göksunun yanında, İtalyanın döviz kaynağı Venedik, bulanık suları ile tiksinerek uzaklaşacağınız bir batak deredir.

İpek feraceler ve yaşmaklar çağına yetisemedim. Ama altın ve gümüş işlemeli maşlahların ve inek nakışlı baş örtülerin halesi içinde gözleri kamaştıran güzeller çağını gördüm. Yine Yahya Kemâl'in:

Geçti sandım mâh-ı nev
âyine-i billûrdan!

mısraı o kaybolan masal dünyasından bir çizgidir.

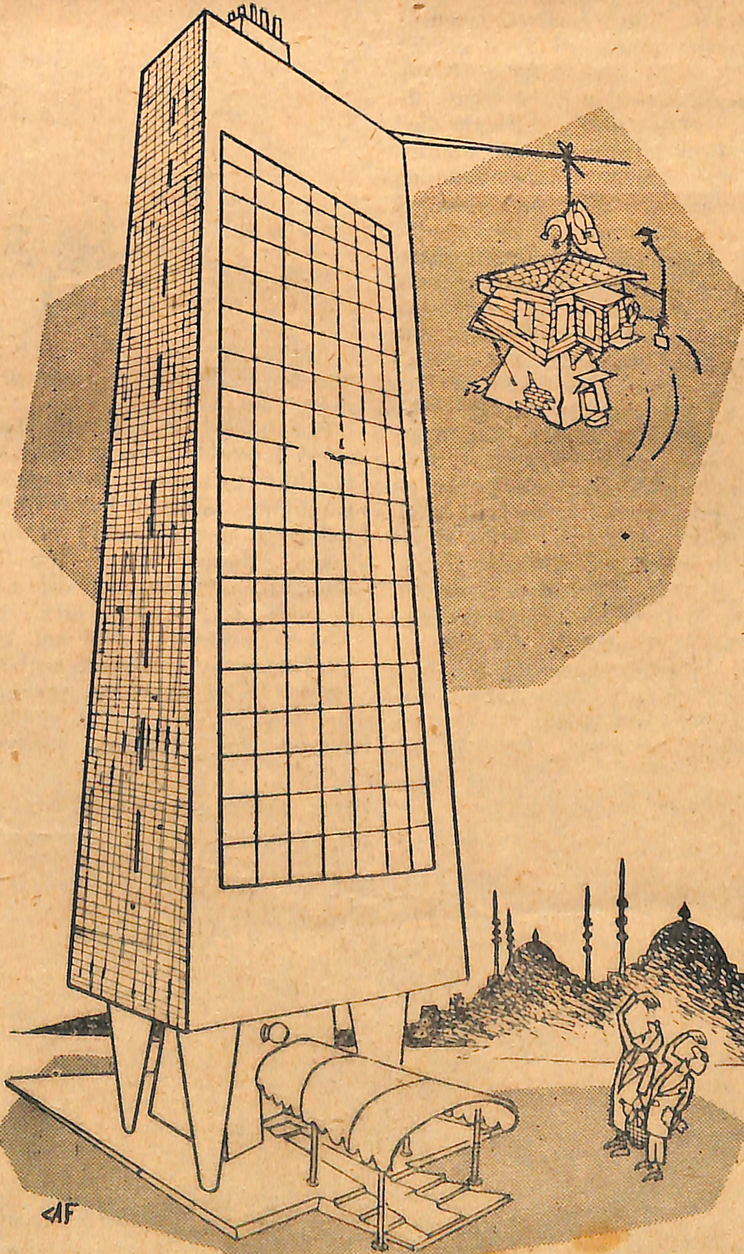
Doğma büyüme İstanbullu da olsanız, eğer bir Karadeniz gezisi yapmadınızsa ve eğer bir gemi güvertesinde Karadenizden Boğaza girmedinizse, içinde yaşadığınız şehrin güzelliklerinden çoğu meçhulünüzdür sizin... Bakarsınız, Boğaz, iki kıyının birleşmesi ile, dağların çep çevre kuşattığı mavi bir göl olmuştur. Bakarsınız, dağlar, yavaş yavaş birbirinden uzaklaşıyor, tabiatın çözülen düğümünden, mavi bir yol açılıyor...

Cam fabrikalarının, kundura fabrikalarının ve benzin depolarının hantal yığınlarına göz yumabildiğiniz kadar bir dünya cennetindesinizdir.

Sultan Osman ne vasiyet etmişti?... «İstanbul'u al, Gülzâr yap» değil mi?

Biz ne yaptık?... Yazmaya utanıyorum!

Yusuf Ziya ORTAÇ



Bugünkü İstanbul!

Başbayağı Bir KADRİ



aziz nesin

İki çocuğu yüzünden başına gelmeyen kalmadı bizim Kadri'nin. Az kazançlı dul bir babanın iki küçük kız çocuğuna bakmasının zorluğunu kolayca anlıyabilirsiniz.

Çocuklarına bakması için kazancının yarısını verdiği kadın, onları başıboş sokağa salıp komşu evlerin eşiklerini aşındırıyordu. Onu savup, tek odalı gecekondusuna yaşlı bir kadın getirdi. Ninesinden yaşlı olan bu kadın da bir-iki ay beslenip kanlanınca, kendisiyle evlen-



mezse çocuklarına bakamıyacağını söyledi. Bunun üzerine köydeki bir akrabasının yanına götürüp bıraktı çocuklarını. Gönderdiği paralarla bu akrabanın da at, inek, araba aldığını öğrenince Kadri büsbütün şaşırdı. Bu sırada, çocuğu olmayan bir adam, karısının da çocukları çok sevdiğini söyliyerek iki kızını istedi Kadri'den. Aradan bir ay geçmeden de «Aman çocuklarını al, evim barkım yıkılacak» dedi. Mahalleli, metresinden olma çocuklarını karısına baktırıyor, diye dedikodu çıkarmış.

Bir iyiliksever arkadaşı aldı çocukları yanına. Bu sefer de Türkiye'nin neresinde bir kız çocuğu kaybolsa da gazeteler yazsa, sayıları günden güne artan amatör ispiyonlar, Kadri'nin iki kızından birini, kaçırılan çocuk diye polise ihbar ediyorlardı. Biri beş, öbürü sekiz yaşındaki iki kız karakola götürülüyor, günlerce alakonduktan sonra kaybolan çocukların şehirlerine gönderiliyor, yanlışlık anlaşılınca da getiriliyordu.

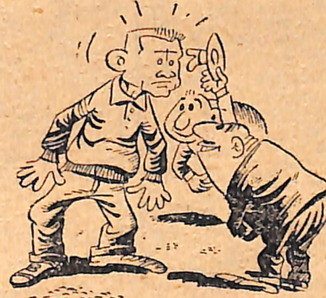
Kadri'nin Ortaanadolunun bir kıyı kasabasından bir hala kızı varmış, iki kızını götürüp onun yanına bırakmış, aydan aya da bakımları için para gönderiyormuş.

Olayın bundan sonrasını Kadri'nin ağzından dinliyelim:

«Benden on altı yaş büyük olduğundan halamın kızına abla derim. Seni evlendireceğim, diye tutturdu. «Aman abla, ilk karıdan ağzım yanmış, ben bu iki çocuğu bile besliyemezken...» diyorum ama, dinliyen nerde? «Bak, sana bir hikâye anlatayım da kıssadan hisse çıkar» diyor, «Senin gibi çulsuzun biri eşraftan birinin kızını istemiş. Herife, dünya malın nedir de evleneceksin, diye sormuşlar. O da, iki değirmenim var, demiş. İki değirmeni olana bir değil dört karı helâl. Vermişler kızı. Bir de bakmışlar ki herifin bir giyimlikten özge gömleği bile yok. Hani senin iki değirmenin vardı, nerde, diye sıkılamışlar. O da karısına, yüklükteki çıkını aç da bak, demiş. Çıkını açmışlar ki, kahve öğütmeye mahsus iki el değirmeni. Değirmen mi, işte de değirmen, yemin etse başı ağrımaz. Anladın mı şimdi nasıl evlenilirmiş. Gerdeğe girinciye dek, el değirmenini yel değirmeni göstereceksin; biri bin diyeceksin. Gerdeğe girip de işini becerdin mi, karı senin nikâhlı karın, tapulu tarladan sağlam malın. Er kişi kız istemeye gidince, önümde beş yüz davarlık, ardımda beş bin davarlık iki sürüm var, diye yalan söylemesi günah sayılmaz; çünkü dünya evine girecek.»

Dönüp geldim İstanbul'a, haftası oldu olmadı, ablamdan bir telgraf: «Çocuklar hasta, acele gel...»

Nedir benim bu çocuklardan çektiğim, hey Allah... Filânca günü otobüsle geliyorum, diye ben de telgraf çektim, ama otobüsü kaçırdım. Olacak ya, oraya gidecek dört ayrı yolcu otomobile binmişler, beşinci yolcuyu beklerlermiş. Ben de bindim otomobile, yola çıktık. Kasabaya gelmeden önce, öbür yolcular birer birer indiler bir yerlerde, ben arabada tek başıma kaldım, sanki kendime özel tutmuşum arabayı. Kaçırdığım oto-

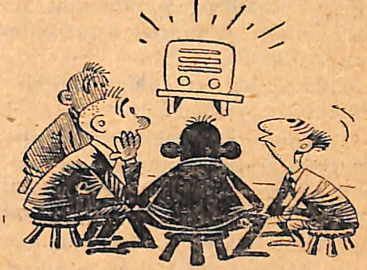


büs de, az önce gelmiş, yolcular daha yeni iniyorlar.

Kasabadan bir kalabalık, hem elleri bayraklı mayraklı bir kalabalık, otobüsü çevirmişler. Bindiğim araba kalabalıktan yol açıp geçmek için yavaşlayınca, konuşulanları tek tük duydum: «Demek bu otobüsle gelmedi...», «Yahu, koca bir Kadri, otobüsle gelir mi, hey avanaklar...», «Hususi arabaya binmiştir ve de kendi arabası vardır.»

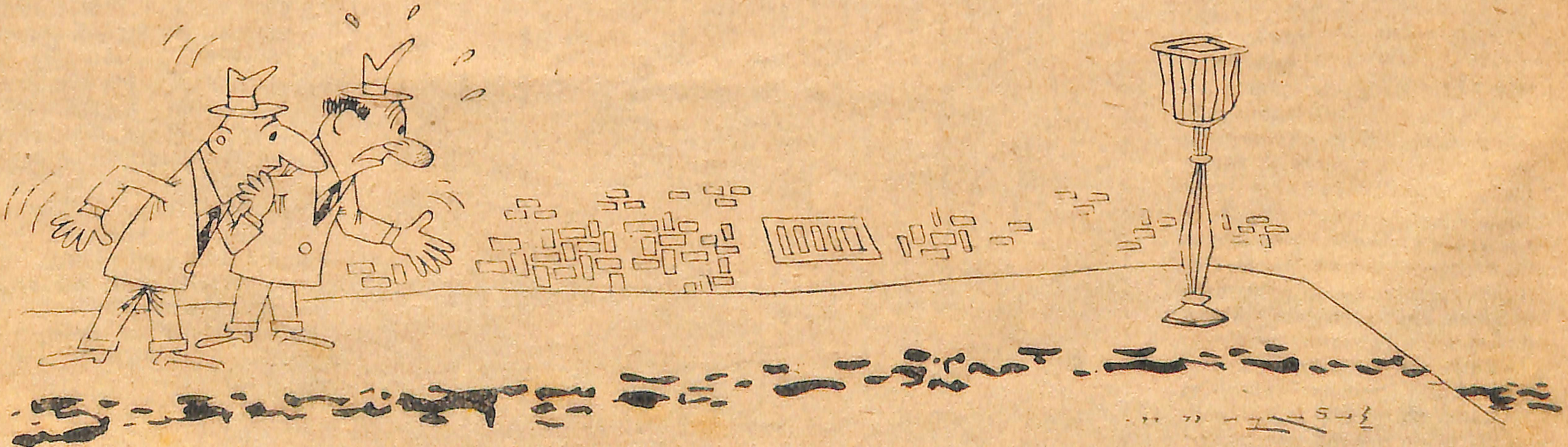
Otobüsün şoförüne soruyorlar! «Kadri binmedi miydi otobüse?»

Araba kalabalığın yanından geçti, ben hala kızımın evi önünde indim. Baktım ki, benim kızlar avluda oynuyorlar. Üstlerindeki elbiseyi, bey, paşa kızı giyemez; öyle fantazi... Hala kızı «Hastaydılar, iyileştiler» dedi. İkisinin de yanakları al, hasta suratı yok. «Abla, bir küçük soğukalgınlığına beni buralara koşturdun, işimden ettin, paradan ettin» dedim. Bir de baktım, kızların ikisinin de elinde çukulata ve de milyonlerlerin yediği pahalı çukulatadan. «Aman abla, bunların elindeki ne, ahlâkları bozulacak...» dedim. Hala kızı, çocuklara «Hadi, lo-



kumunuzu, gurabiyenizi de getirin, badem şekerinizi, çöreğinizi de getirin, oyuncağınızı, beğinizi de getirin, babanız görsün» dedi. Benim iki kız koşup getirdiler, koşup getirdiler; kutularla şeker, yemiş, kucakla oyuncak.. «Bu ne abla, aman yoksa büyük ikramiye mi çarptı piyangodan?» dedim. «Sus, ses etme, seni evereceğim. Sana bir kız buldum ki, kasabanın en güzel kızı ve de körpecik ve de eşraf, hanedan kızı ve de teni gün görmemiş ve de eline er eli değmemiş ve de babası karun kadar zengin...» dedi. Ben de ona «Ve de bu kız da, babası da deli...» dedim. «Neden?» dedi. «Neden olacak, benim gibi bir dikili ağacı olmayan zibidiye, vasfettiğin kızı veren herifin aklı olur mu?» Hala kızı «Sen de bugüne bugün bir Kadri'sin» dedi. «Dünyada Kadri çok, adı Kadri olana gökten para yağmıyor ya...» derken, ayar gibi oldum «Abla, neydi o, herkes Belediye meydanına birikmiş, otobüs şoförüne Kadri nerde diye soruyordu» dedim. «Seni karşılamaya çıktılar» dedi. «Tövbee, beni neye karşılasınlar bre abla?»

Bir Bakan gençlere: «Politika hayatı çok pistir, sakın girmeyin!» dedi. — Gazeteler —



— Ooo... Bak, buradan bir politikacı geçmiş!..

«Kadri olduğundan, Kadri olmak kolay mı?»

Demeğe kalmadı, biz hala kızımla avluda, evin kapısı önünde konuşmaktayken, karşıdan bize doğru sırıtarak beş adam geldi, dogruca önüme gelip durdular. «Hoş geldiniz Kadri bey» diyerek bir bir elimi sıktılar. «Hoş bulduk» dedim ama bozuldum da... İçlerinden biri «Kulübe teşrif eder misiniz, arkadaşlar sizi görmek istiyorlar» dedi. Ben hayatımda böyle teşrif meşrif lâfı duymamışım, bunlar benimle alay mı ediyorlar, nedir? Vakit bulup toparlanayım da neyin nesidir, anlıyayım diye «Beni görmek isteyen arkadaşlara selâm ederim, siz varın gidin, ben sonra gelirim. Yol yorgunuyum» dedim. Gittiler. Halam kızına «Bu ne iştir abla?» dedimse de gülüp geçti, bir cevap vermedi. Döndürdüğü oyunlardan benim hiç haberim yok, hala kızının düzenlerini sonradan öğrendim.

Bir gün pazardan dönerken, bakmış ki, kahvenin önüne bir kalabalık, bir kalabalık birikmiş, birbirinin üstüne yığılmış, radyodan bağırarak konuşan herifi soluksuz dinliyorlar. Ordan birine «Radyodan bağırarak hükûmetimiz mi konuşur da bunca avanak toplanmış dinler?» diye sormuş. «Aman abla, hükûmetimiz konuşsa düğmeyi büker keserdik radyoyu. Hele sen de dinle biyol...» demişler. Halam kızı kulak vermiş radyoya: «Kadri aldı... Kadri çalımladı... Kadri geçti... Kadri verdi... Kadri atlattı... Kadri kıvırdı...»

Nedir, ne değildir diye sormak için komşu evlerden birine girip bakmış ki, evin ebesi bebesi, torunu dedesi radyonun başına yumulmuşlar, radyodaki gümbür gümbür sesi dinliyorlar: «Kadri kaçırdı, aaah Kadri... Gene aldı Kadri... Yaşa Kadri... Aslan Kadri... Kadri çekti... Kadri girdi... Kadri indi...»

Koşup evdeki radyoyu açmış, onda da Kadri... O günden sonra farketmiş ki, kasabada büyüğü küçüğü herkes Kadri'yi konuşuyor; Kadri aşağı, Kadri yukarı, varsa Kadri yoksa Kadri...

Halam kızı, benim için gözüne kestirdiği kıza gidiyor:

«O Kadri var ya, o Kadri...» diyor.

Kız «olmaz mı, var ya... Ne olmuş Kadri'ye?» diye soruyor.

«N'olmacakmış, hiç... Dün mektup aldım da...»

«Ne?.. Mektup mu?.. Kadri'den öyle mi?»

«Kız, ne o? Dudakların şapır şapır ediyor, Kadri deyince gevşedin yayıldın iyicene... Kadri, benim halam oğlu... Mektupta yazmış ki, namus ehli ve de gayet güzel bir kızla beni evlendir diye yazmış. Eski karısını boyanıyor diye boşadı, şimdi boyasızından halis güzel arıyor. Ve de iki kıza ana olsun istiyor.»

«Aman o iki küçük kız Kadri'nin mi?»

«Kadri'nin ya...»

Kız yüzünü öteye dönüp, hemen bir beze yanağının allığını, dudağının boyasını silip «Ben hiç boya sürmem ki abla...» diyor.

«Dur hele, babana bir danışalım da...»

«Aman abla, Kadri'ye babam dünden razı.»

Kızın babası duyunca «Vaaay, demek Kadri bizim hemşerimiz öyle mi, oh, oh... Gelse bir buraya da bizim takımı çalıştırsa, bak o zaman Çaysporu nasıl yeneriz vızır vızır» diyor. Çayspor dediği, komşu kasabanın futbol takımıymış, onların takımını da hep yenermiş. Halam kızı «Buraya gelir gelmesine ama, burda ne iş tutar?» deyince adam «Dâr-ı dünyada bir dene kızım var, damadım demek oğlum demek» diyor.

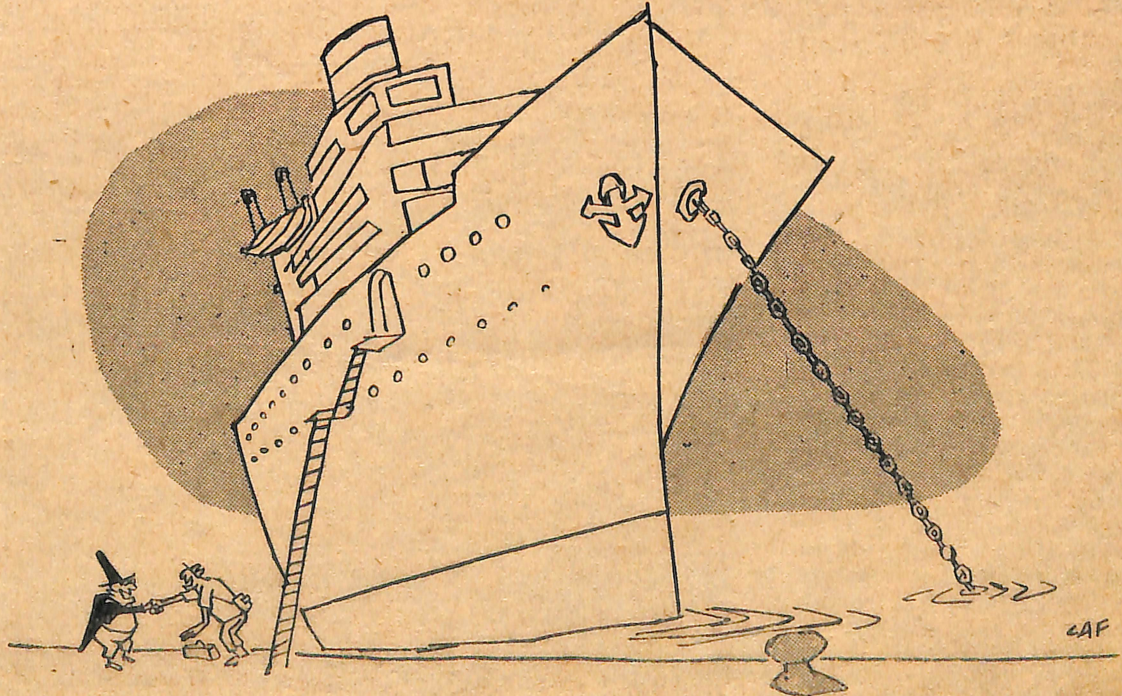
Derken benim kızların Kadri'nin kızları olduğu kasabada yayılıyor; artık kızlar el bebek gül bebek, topçu Kadri'nin kızları diye el üstünde tutuluyor, yedirenin içirenin, giydirenin hesabı yok. Çocukların yüzüne renk gelmesi ondanmış.

Benim bu olanların hiçbirinden haberim yok. Halam kızı da, duyarsam razı gelmem de evlenmem diye bana bir şey anlatmıyormuş. (Arkası var)

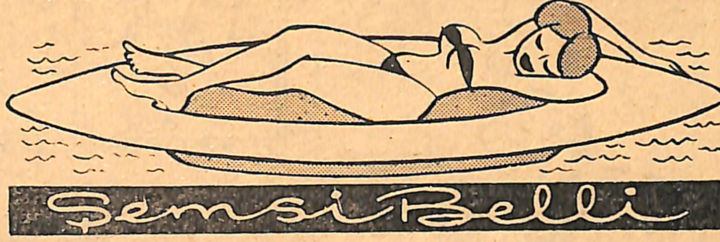


— En az et yiyen, en az yumurta yiyen millet bizmişiz...
— Yaaa... En çok ne yiyormuşuz?..
— Birbirimizi!

Enayiler Kralı geldi. — Gazeteler —



— Bendeniz Enayiler Kralı...
— Bendeniz de Açıkgözler Kralı!



Şekerpârem Benim!..

Elemtere fiş, kem gözlere şiş!.. Allah, sokakta nazardan, alışverişte pazardan, plâjda yazardan saklasın!.. Hele benim gibi yaz meyvesine düşkün açgözlü yazarlardan yalnız Allah değil, kullar bile saklasın seni, e mi?... Ruh-u revânım, âfet-i devrânım benim, o ne biçim endâm, o ne biçim mayo öyle?!.. Mayonun mayhoşundan, gözlerin sarhoşundan oldum olasıya hoşlanırım ama, böylesini de hiç görmedim!..

Öfff be!.. Yine fenalık bastı!.. Canına okuduğumun matematikçisi, gelse de görse eşkenar üçkenleri... Biçimli daireleri... Yöndeş açıları... Matematik yerine aşkometik okutsaydı ya; o biçimli çemberlerinin yarı çapını pi adediyle çabucak çarpabilir, dairelerine teğet, çizgilerine paralel olabilirdim belki!.. Künyeni tanımadan bünyeni tanımak benim için dünyanın en büyük felâketi!.. (Ne dersin, bir nükleer deneme yapsak mı acaba?) İzin ver de şu gömleğimin alt düğmesini açüm be abla!.. Suhunet, güneşte kaç, bilmiyorum ama bendeki gölgeliklerde termometreyi patlatacak kadar yükseldi... İnanmıyor musun?... Yalan yok bizde imanım, ben partici değilim, politikacı değilim, sebze halinde kabzımal hiç değilim!.. Niye o?... Niye dudağını büktün?... Sebzelerden ve sebzecilerden hoşlanmaz mısın?... Ben de hoşlanmam şekerim!.. Ham meyveler dururken pörsümüş sebzeleri yemek için mide lâzım!.. Sebze yemeklerine boş ver sen!.. Denizden sonra nasıl da acıkıyor insan?... Acıktın mı sen de?... Ben de acıktım, hem öylesine doyumsuz bir acıkma ki bu!.. Piliç kızartmasına bayılırım ben!.. İstersen oturtma da yapabiliriz... Kuzu sarması mı dedin?... Bu kadar aç insanın içinde kuzu sarması olur mu yavrukuzum?... Yalnız onların gözleri üstümüzde kalmaz, üstelik lokmalar bile boğazımızda kalır... En iyisi Güveçte Piliç!.. Yemek tarifelerini çok iyi bilirim... Kaynanam öğretmişti eskiden.. Bilirsin ya sosyal adalet meselesi!.. Şey.. ne diyordum... Güveçte Piliç, değil mi?...

Kum tenceresinde evvelâ biraz yağ eritirsin.. Tereyağı da olur, iç yağı da, krem yağı da... Erittin mi? Sonra pilicin kollarını, butlarını, sırtını, belini, orasını, burasını iyice yağlarsın!.. Yağladın mı? Biraz daha yağla hayatım, biraz daha!.. Sonra da aşikio ilâve edersin.. Ama bu «H2O» biraz tuzluca olacak.. En iyisi deniz suyu... Hepsi var içinde... Pilici deniz suyuna daldırır daldırır çıkarırsın...

Sonra tekrar kum tenceresine koyarsın, yağlarsın yeniden... Bir çay kaşığı ruj, bir tatlı kaşığı pudra, biraz rimel, biraz kimyon ekersin üstüne... Dokunma kızarsın piliç!.. Bir yandan kızarırken bir yandan da hayâl kurabilirsin!.. (Her zaman kumların üstünde köprü kuracak değilsin ya!.. Kimi saat kurar, kimi çadır kurar, kimi hükûmet kurar, kimi yuva kurar, kimi kendi kendini kurar... Kimi de iskambil kâğıtlarından şato kurar bu dünyada!..) Kurdun mu?... Ne kurdun söylesene?.. Bırak utanmayı, hadi söyle ne kurdun?... Ayıp şey mi?... Çok ayıp ettin doğrusu!.. Plâjda ayıp şey kurulur mu be?... Sen nasıl kadınsın, nasıl vatandaşsın sen?... Şimdi telefon edip savcıyı çağırsam, hapı yuttun demektir!.. Hem bu, denizde yuttuğun su gibi de değildir!.. Bir ehlivukuf raporu, bir iddianame, «Müstehcen hayaller kurmak»tan doğru Paşakapısı'na!... Paşa kapıları da tekin değildir haaaaa!..

Eyvaaaaaah!.. Tencere dibini tutmuş!.. Kızart dedimse bu kadar da kızart demedim ki ben sana!... Ayıp şeylerden hayâl kurup duracağına tenceredeki pilici sallasaydın ya biraz!.. Yanmış, marsık gibi olmuş!..

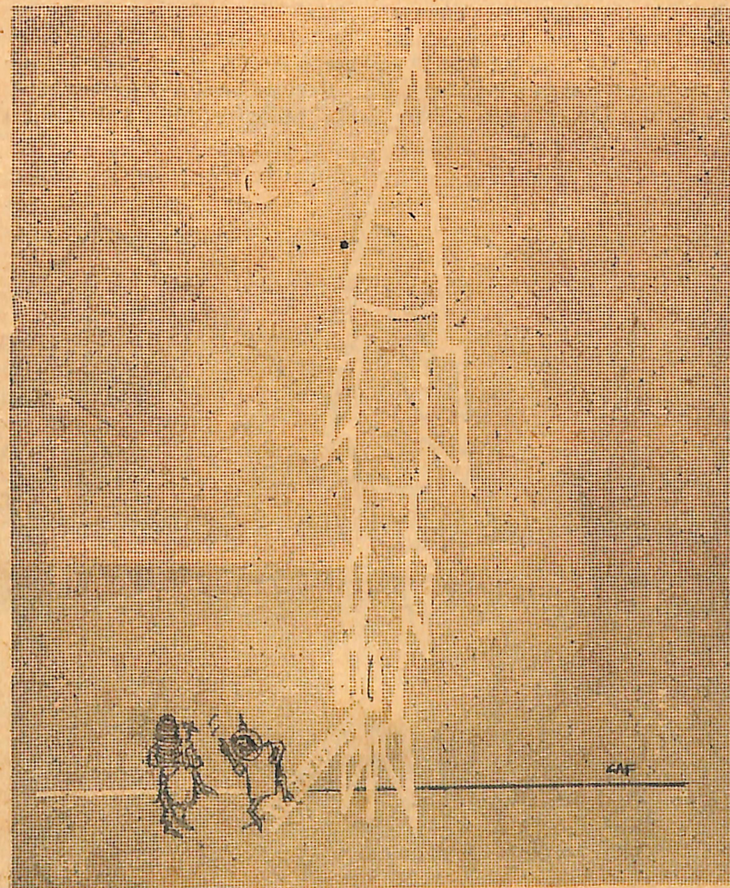
Marsık dedim de kömür aklıma geldi. Siz kömür aldınız mı?... Biz almadık daha!.. Karnemiz yok ki!.. En iyisi şimdiden bol bol yanmak... Of be, hava da amma sıcak bugün!.. Yalnız gözlerim ve derim değil içim bile yanıyor!.. (Buz gibi gazooooooozzzzz!... Harareti söndürüyor!..) İster misin bir defa hararetimizi söndürelim?... Ölümlü dünya bu ikigözüm, bu kadar kavrulmaya değer mi?... Kavurmaya döneceğiz nerdeyse... Hey babam heyyy!.. Şu kumlara bak, plâj değil kavurma panayırı... Dünya üzerinde ne kadar et cinsi varsa hepsi sıralanmış!.. Keklik eti, bıldırcın eti, öküz eti, manda eti, domuz eti, tavuk eti, serçe eti... Sucuk, salam, sosis, ıskaralık, köftelik, pirzolalık, dönerlik... Her çeşidi var! Kavrulmaktan kurtulmak için kabinlere sığınmaktan başka çare yok!.. Benim bulduğum kabin de o kadar küçük ki!.. Nerdeyse başım tavana değecek... İster misin bir aile kabinine geçelim?... Kabinedeki istifalara ne dersin, ha?... Karasapan gitti, Ağanoğlu gitti!.. Gideceklerini kendileri de bilmiyorlardı ama, gittiler işte!... Evlerindeki radyodan istifalarını dinleyince gittiklerine kendileri de inandılar!.. Sen de öyle yapma e mi?.. Hiç haberim olmadan beni ansızın kabine dışı bırakırsan küserim sana!.. Göz göre göre koalisyonlarını sineye çekeceğiz, fakat sen de biraz insaflı ol!.. Eyvaaah, sigaram da bitmiş!.. Sen giyinene kadar bir paket sigara aldırayım bari!.. (Buz gibi gazozzzzz!.. Otuz iki dişe keman çaldırıyor!.. Meyveli gazoooooooz!...)

Ne çabuk giyindin öyle?... Aaaaaa!.. Yalnız sen değil, herkes giyinmiş ben sigara alana kadar!.. Şu kadına bak! Eski saraylılardan olduğuna kalıbımı basarım!.. O ne şıklık, o ne ihtişam öyle bu yaşta?.. İsmi mutlaka Bezm-i âlem Hanımefendi olmalı... Rical-i devlet-i şâhâneden haşmetlû, saadetlû, şehvetlû Bezm-i âlem Hamfendi! Ham meyveden hoşlanırım dedim ya, sen dediğime bakma benim, pek aç gözlüyümdür ben!.. Pek olgunlaştığı için dalından düşen meyvelere de bayılırım!.. Hadi be sen de!.. Şimdi de kıskançlık numaralarına başlama!.. Bayılırım dedimse hemen dişlemedim ya meyveyi... Söz gelişi... İçimden geçeni söylerim ben... Ne yapiim, huyum kurusun!... Mayonu ne yaptın, kurudu mu?... Bırak kaşlarını çatmayı da cevap ver!.. «Senin nazarında beş paralık kıymetim yok!...» mu diyorsun?... Ne münasebet!.. Şu İtalyan menşeli sutyenin en azından 40 lira eder!.. Kendinden desenli perlon külotun da 30 kâğıt etse ne yapar?.. Kırk otuz daha, etti mi 70?.. Sağlamından 50 kâğıt da kombinezonunu say, etti mi 120? Ya şu kenarı simli zarif plâj terliklerin... 50 lira da onları say.. 120, 50 daha etti 170... 15 lira da kadife havlun.. 185... 15 de gözlüğün, etti 200 lira... Plâstik çantanla mayonu da 100 kâğıt saysak, tamamı tamamına 300 lira!.. Bir de beş paralık kıymetim yok diyorsun!... Vurguncu mu sandın beni sen?... Sandviç yer misin?... İstersen konserve balık açtıralım büfede?... Hayır mı?... Canın isterse... Ben nasıl olsa yazımı bitirdim... Başkaları da seni bitirsin inşallah, e mi?...

Şemsi BELLİ

* * *

Fezada kadın!



Kadın — Ben dönünceye kadar bütün bulaşıkları yıkayıp bitireceksin herif!

Nereye

Apartıman kapısına bir kamyon yanaşmıştı. Üç numaranın genç oğlu, eşyaların yerleştirilmesine bakıyordu. İki numaranın ihtiyar kiracısı, komşusuna sordu:

— Sayfiyeye mi gidiyorsunuz?

Uysal genç

Delikanlı, nezaketle cevap verdi:

—Hayır efendim, yazlığa...

Delikanlı gözleri dönmüş, plâjda önüne gelene soruyordu:

— Bizim kızı gördünüz mü?...

Biri sordu:

— Hangi kız?

Delikanlı uysaldı:

— Püh, dedi, hangi kız olursa olsun...

Pirimiz Nasrettin Hoca

Yarın, 5 Temmuz Cuma, Nasrettin Hoca günüdür. Pirimiz, sevgiler ve saygılarla anılacak. Vefalı torunları Akşehir gölüne yoğurt çalacaklar. Tutarsa, Türk yoğurdunu bütün dünyaya ihraç eder, beş yıllık kalkınma plânımızı daha kolay başarırız.

Akbaba iki karikatür ve birkaç yaşadığımız güne yakıştırılmış fıkra ile sevgili hocamızı anıyor. Büyük hâtırası önünde fırçalarımız ve kalemlerimizle selâm duruyoruz.

Hoca Florya Plâjında

Nasrettin Hoca büyük bir şirketin genel müdürü idi:

Bir gün, bir türlü çarşaftan çıkaramadığı karısı ve son derece şık mayolu daktilosu ile Yörükali plâjında sandalla dolaşıyordu.

Sandal, hafif bir rüzgârla dalgalanınca, telâşlanan karısı gülümseyerek sordu:

— Hocacığım, bir fırtına çıksa, Allah korusun sandal devrilse, biz denize dökülsek, önce hangimizi kurtarırsın?.. Beni mi, daktilonu mu?

Hoca hiç istifini bozmadan karısının sırtını okşadı:

— Yahu, sen eskiden Akşehir gölünde iyi yüzerdin, değil mi karıcığım?

Hoca ağaçta

Nasreddin Hoca bir gün bir ağaca çıkmış, testere ile oturduğu dalı kesiyormuş.

Birisi demiş ki:

— Yahu sen ne akılsız adamsın... İnsan oturduğu dalı keserse kendi de onunla beraber yere düşmez mi?

Hoca cevap vermiş:

— Üstümdeki dalı kesmeğe çalışsam da takımile kafama yıkılsa daha mı iyi olur?

Hoca ve kazan

Nasreddin Hoca bir gün komşusundan bir ödünç kazan almış ve ertesi gün bunu bir küçük tencere ile beraber sahibine iade etmiş.

Komşu — Bu nedir? diye sormuş.

Hoca — Kazan doğurdu. Bu onun yavrusu, demiş.

Birkaç gün sonra Hoca komşusundan tekrar kazanı istemiş.

Komşu cevap vermiş:

— Bizim kazan emzikli... Malûm ya geçenlerde devlethanede doğurmuştu. Taze lohusayı kırkını geçirmeden yavrusundan ayırıp işe göndermek vicdana sığar bir iş değildir.

Hoca kazanın kırkını geçirmesini bekledikten sonra tekrar komşuya baş vurmuş.

Fakat bu sefer şu cevabı almış:

— Hocam ahır zaman kazanları huylarını değiştirdi. Doğuran kazanın bir gün aklına esip vefat etmesinden de korkulur. Onun için kusura bakma... Kazanı veremiyeceğim.



— Hocam bu plân yürür mü ne dersin?
— Yürür ama, önce pilâvcıları yürütmek lâzım!



— Hocam bu konuşur, onun ne marifeti var?..
— Bu mu? Bu da düşünür, derin, derin düşünür!.

Hocanın kuşu!

Hoca — Yahu komşular son zamanda bana bir kuş merakı geldi. Sevabınıza bana bir kuş hediye edin de besliyeyim, demiş.

Komşular — Hoca kusura bakma. Bir kuşumuz var amma başka kuşlara pek benzemez. Ötesi berisi biraz uzuncadır, demişler ve yakaladıkları bir hacı leyleği hocaya hediye etmişler. Hoca leyleği uzun uzadıya ölçüp biçtikten sonra eline bir makas alarak evvelâ gagasını, sonra bacaklarını kesmiş ve bu manzarayı bir zaman seyrederek içini çekmiş:

— Yazık!.. Seni kuşa benzeteyim derken Basın hürriyetine benzettim, demiş.

* * *

Hoca şarkı söylüyor!

Nasreddin Hoca bir gün hamamda göbek taşına oturarak şarkı söylemiş, kubbeler garip akisler yaptığı için Hocanın sesi kendine pek hoş gelmiş ve:

— Radyomuzun ıslahı çaresini buldum, demiş, hiç vakit kaybetmeden radyo merkezimize bir göbek taşı ile bir kubbe yaptırmalı!..

Altıncı katta

Nasrettin Hoca, Spor Totoda iki kere 13 tutturmuş, beş yüz bin lira kadar para kazanmıştı. Gitti, Kadıköyünde bir apartıman yaptırmaya başladı: Bir katında kendim oturur, öbürlerini de kiraya verir rahat ederim diyordu...

Tam altıncı kat yükselmişti ki, sokaktan biri seslendi:

— Hocaaa...

Hoca, damdan eğilip baktı: Tanımadığı birisiydi bu.

— Efendim, dedi...

— Biraz aşağı teşrif eder misiniz?

Hoca, henüz parmaklıkları yapılmamış merdivenlerden duvarlara tutunarak döne döne indi: — Buyurun...

Adam boynunu büktü ve pişkin bir sesle:

— Fakire bir sadaka, dedi...

Hocanın cinler başına çıkmıştı:

— Biraz yukarı teşrif eder misiniz? Dedi.

Kendi önde, dilenci arkada altıncı kata çıkınca, Hoca, terlerini silerek karşısındaki adama döndü ve o her zamanki zarif gülüşü ile merdivenleri gösterdi:

— İnayet ola!..

Haberler :

Zeki Müren Ameliyat Oluyor



Ünlü ses sanatçımız Zeki Müren'in yakında Viyana'ya giderek, bir estetik ameliyatı geçireceğini üzüntüyle haber aldık.

Türkiye'de muayene olduğu mütehassıslar, Müren'e burnunun çok büyüdüğünü ve mutlaka bir ameliyat geçirmesinin gerektiğini söylemişlerdir. Geçenlerde bitirdiği Bahçıvan filminden 300.000 lira alan değerli sanatçı doktorların ve dostlarının tavsiyesine uyarak, Viyana'da bir burun ameliyatı geçirmeğe razı olmuştur.

Ancak tanınmış estetik cerrahî uzmanları, başarılı bir ameliyat ile Zeki Mürenin burnu küçültülebilse bile, piyasanın bu rağbeti karşısında, birkaç ay geçer geçmez, yontulan burunun, budanmış ağaç gibi eskisinden fazla büyüyeceğini söylemektedirler!

* * *

Paris'te bir şair

Paris (Akbaba Özel Muhabiri Pol Virjini bildiriyor): Türk Şairi Attila İlhan Türkçe-Fransızca karışımı yazdığı şiirlerle Parisin sanat çevrelerini ve gece klüplerini altüst etmiştir. Geçen hafta içinde «Paris Soire» gazetesi Zabıta Haberleri sütununda genç şaire çift sütun altı santim yer ayırarak, Paris'te bulunduğu esnada çıkardığı kavgaların tam bir listesini yayınlamıştır.

AKBABANIN ANKETİ : 2

Aşka inanıyor musunuz - Aşk nedir?

Aşk, yüzyıllardır sanatçıların en büyük ilham kaynağı olmakta devam ediyor. Biz de anketimizin ikincisini bu konuya ayırdık. Tanınmış sanatçılarımızın ve ünlü kişilerin sorumuza verdikleri cevapları sunuyoruz:

Refik Halid Karay (Romancı) :
İnanmasına inanıyorum, ne olduğunu söyliyemem.

Behçet Kemal Çağlar (Şair) :
İnanıyorum aşka - İnanmasaydım keşke.
Aşığım kaç senedir - Sorulur mu aşk nedir?

İlhan Selçuk (Yazar) :
Bunca memleket meseleleri arasında aşkı düşünecek vakit bulamıyorum.

Doğan Nadi (Yazar) :
Gel, içelim şimdi şair,
Düşünelim aşka dair.

İlhan Berk (Şair) :
Benim kentimin prensidir aşk.

Haldun Taner (Hikâyeci) :
Eskiden inanıyordum. Şimdi vakit bulamıyorum.

Türkân Şoray (Aktrist) :
İnanmaz olsaydım!

Leylâ Sayar (Aktrist) :
Erkeklere inanmıyorum ki aşka inanayım!
İnanmıyorum ki ne olduğunu bileyim!

Orhan Boran (Gülü tarife ne hacet) :
Ne çicektir biliriz.

Fazıl Hüsnü Dağlarca (Şair) :
Hem inanıyorum, hem inanmıyorum...

Metin Oktay (Futbolcu) :
İnanıyorum: Aşk, bir futbol topudur!

Turgay Şeren (Millî Kaleci) :
Aşk bir kaledir.

Çetin Altan (Yazar) :
İnanmışım ne olacak? İnanmamışım ne olacak? Sen bu gidişle kalkınacağımıza inanıyor musun, onu söyle!

Bedia Muvahhit (Aktrist) :
Amour, amour, amour.. İnanıyorum cherie!

Belkis Söylemez (Benli) :
Aşk bir sanattır. İnanmaz olur muyum hiç!

Göksel Arsoy (Aktör) :
İnanırım. Ne olduğunu filmlerimde anlatmaya çalışıyorum. Hiç seyretmediniz mi?

Haldun Simavi :
Evet, inanıyorum... Ama Nasrettin hoca gibi!

Oya Tarı (Aktrist) :
Ben çok inanıyorum. Ne güzel şeydir aşk. Di mi?

Behiye Aksoy (Ses San.) :
İnanıp inanmadığımdan size ne? Ne olduğundan bana ne?

İnci Birol (Dansöz) :
İnanıyorum şekerim. Sana da inanıyorum, aşka da. Ne olduğunu sen yazıver benim yerime.

Lâle Oraloğlu (Aktrist) :
İnanmıyorum. Koskoca bir yalandır.

Semih Balcıoğlu (Karikatürist) :
İnanmakla inanmamak arasındayım.

Lüks Nermin (Hayırsever, sanatsever) :
Kızlara sor, onlar daha iyi bilir.

Faruk Nafiz (Şair) :
İnanmak üzereyim. Öğrenmek üzereyim.

Bülent Ecevit (Bakan) :
Siyasette aşka yer yoktur. İngiliz Bakanının hâlini gördünüz.

Bana sorarsanız :
İnanmıyorum. Bilmiyorum.

TAŞLAMA

**İnsan yapısı bu
Bozulur efendim bozulur
Kol saati de bozulur
Meydan saati de bozulur
Hattâ beyefendinin
Eşref saati de bozulur
Şu yelkovanlar varken
Şu akrepler varken.**

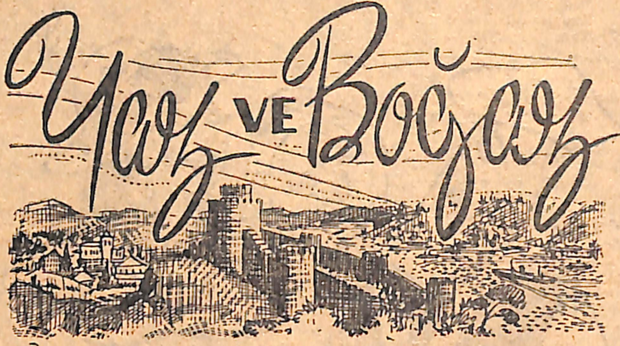
Ü. Y.



Haldun Dormen Şekspir'i sahneye koyuyor!

Bu mevsim sahneye koyduğu hafif komedilerle sanatseverliğini ve gişeseverliğini bir kere daha ispat eden Haldun Dormen'in önümüzdeki mevsim Şekspirden bazı pasajları da sahneye koyacağı söylenmektedir.

Bu teşebbüsün İngilizlerle aramızı açmasından endişe eden bazı vatandaşlarımız büyüklerimize bağlılık telgrafları çekerek bu faciaya mâni olunmasını istemişlerdir. Bir muhabirimiz hâlen turnede bulunan Haldun Dormen'i Gaziantep'de kebapçı Hüsnü'nün dükkânında bularak bir demeç vermesini rica etmiştir. Dormen, kebabını bitirdikten sonra muhabirimize «Şekspirin bir büstünü ısmarladım. Bitince sahneye koyacağım, buna kimse karışamaz» demiştir.



Ölen kışı gömünce küllerine ocağın,
Bakın, hayat fışkırdı koynundan dört bucağın!..
Tül çoraplar düşmanı oldu kızgın sıcağın,
Hasretini çekiyor hepsi de bir bacağın!..

Güneşten yıldı ayaz.. Manolyalar bembeyaz..
Bir güzel kadın gibi elini uzattı yaz!..
Çoktan erik tadıldı, dalları bastı kiraz..
Bizi bekliyor Boğaz.. Gelin, gezelim biraz!..

Bahçeler cennet bağı.. Bunaltmayan bir ısı..
Arıları çıldırttı çiçeklerin sayısı!..
Nasıl târif edeyim Haziranı, Mayısı:
Elimizde bir güldür, dilimizde kayısı!..

Bu serin kıyılarda erişince Temmuza,
Haşlayın ıstakozu, koyun rakıyı buza!..
Körpe salatalığı şöyle batırın tuza..
Nöbet şekeri gibi, ne buyrulur karpuza?..

Güzel buluyorsak da Tarabya'yı, Bebek'i;
Daha cana yakındır Anadolu eteği:
Altı yüzyıl çınlatmış şarkısı gök kubbeyi..
Sükûn, şiir köyüdür mesalâ Beylerbeyi!

Kıyıda ünlü saray.. Bizi açmaz burası:
Geçmişi düşünmenin şimdi değil sırası!..
Tepede baş döndürür Boğaz'ın manzarası,
Ömür boyu silinmez bu günün hâtırası!..

Her gönül dolaşırken bir sevginin izinde,
Başlar aşk macerası bu gece denizinde:
Mehtabı yatıracak bir kız gibi dizinde,
Sonra öpüşecekler Kanlıca körfezinde!..

Yürü.. Sana can versin göğsünün her soluğu,
İstersen Çubuklu'da tüttürelim çubuğu?..
Kıskanmasın diyerek felek bu yolculuğu,
Olmuş mavi mineler birer nazar boncuğu!..

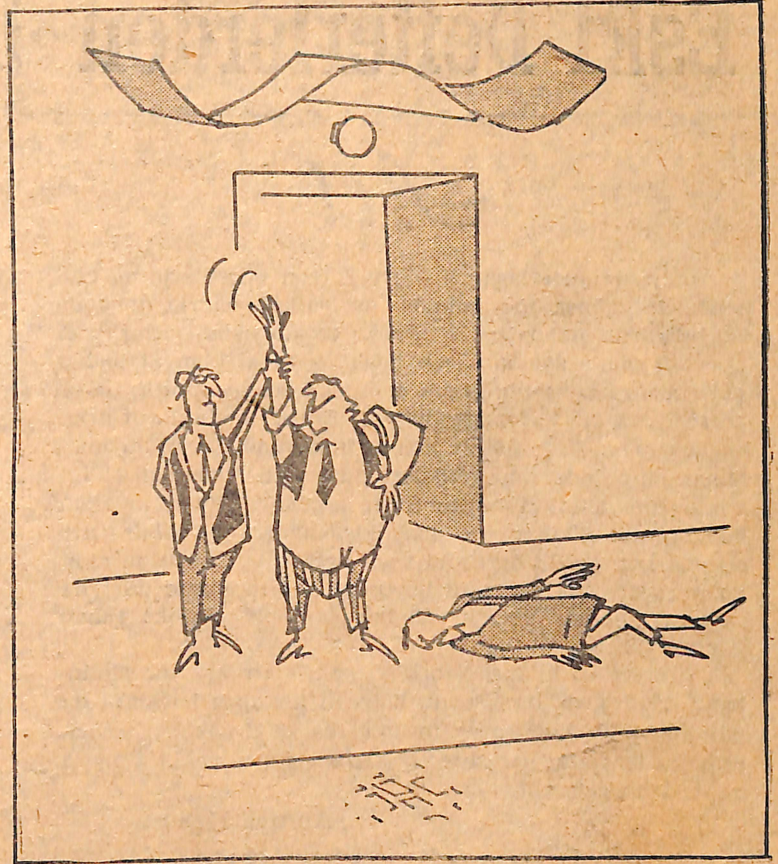
Dağılıp kalmıyacak gamın da, kederin de:
Rüyalar göreceksin bu semtin her yerinde!..
Göksu'da, çınarların nefti gölgelerinde,
Çek bir öğle uykusu çimenler üzerinde!..

Devleti, saadeti arar mıyım uzakta,
İşte divan duruyor ağaçlar hep ayakta!..
Hüner, koltuğa değil, toprağa oturmakta..
Benim şampanyam çağlar yazın Karakulak'ta!..

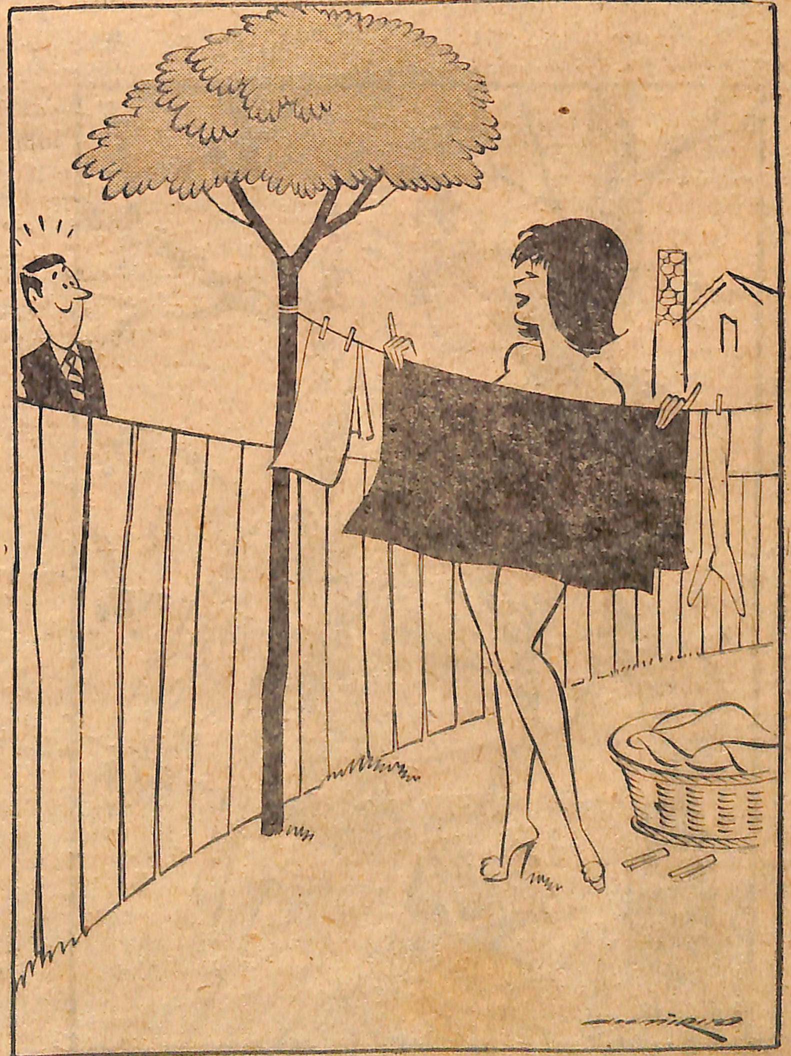
Necdet Rüştü Efe



Kiralar serbest bırakılıyor. (Gazeteler)



— Serbestte galip!



— Boşuna beklemeyin, üzerimde mayom var!

Eski Defterlerden

At!

Baharda şu atlara ne oluyor? Bazı böceklerin ve kertenkelelerin, aşk mevsiminde, uzviyetleri zehirle dolduğunu biliyoruz. Acaba bahar atların da mı kanını zehirliyor? Senenin onbir ayı yumuşak başlı ve uysal olan at, bahar çayırından ağzına bir tutam ot alınca hassas, sinirli, ürkek ve tehlikeli bir hayvana dönüyor. En uzak ufukların arkasından gelen en hafif bir kısrak kokusunu duyar duymaz, bahar güneşinde renkli tüyleri pırıl pırıl yanan güzel başın burun delikleri korkunç bir iştahla açılıyor, kulaklar huniler gibi dikiliyor ve genç kişnemeler bir bahar fırtınasının gök gürültüleri gibi yeşil ovalarda uzun uzun akisler yapıyor. Aşk mevsimi boyunca, hemen bütün dört bacaklılar gibi bu zavallı asil hayvanın bir dakika rahatı yoktur.

Şükretmeli ki insan, böyle belirli bir aşk mevsimine bağlı değil. Öyle olmasaydı, baharın kokuları havalara dağılır dağılmaz kuduracak insanın diş ve tırnaklarıyla yıkacağı medeniyete, her sene, bahardan sonra yeniden başlaması lâzım gelecekti!

Ahmet Haşim

TİRYAKİ SÖZLERİ

* Saklanan çirkinlik iki kat çirkin görünür!
* Altından her zaman kendini gözet: Zehiri hiçbir zaman teneke kupa içinde sunmazlar!
* Yalnız kendisini düşünerek dost arayan hizmetçi arıyor demektir!
* Öyle yaşa ki, az bile yaşasan yaşamış olasın!

Cenap Şahabettin



Erkek — Ne tuhaf kuş bunlar, korkmadan etrafımda dolaşıyorlar...
Kız — Onlar bile kafese koyamıyacağını anlamışlar demek!



— Emmioğlu, gara eşşeği nittin?
— Sattım da parasınnan bu metiresi duttum!..
— Iş anam!.. Bizim sarı ineklen trampa idemin?!..

Şair Eşref



Hiciv edebiyatımızın tek dâhisi şair Eşref'tir. 1843 de doğdu, 1911 de öldü. Bu hesapça, Abdülhamid'i:

Padişâhım, öyle alçaksın ki sen,
İzzet-i nefsin Arap İzzet gibi,

mısralariyle hicveden Eşref, meşrutiyetin ancak üç yılını yaşamış ve:

Doğdu, hürriyet konuldu bir perişanın adı!

Diyip gözlerini yummuştur.

Manisa'nın Kırkağaç kazasına bağlı, Yayaköy'de doğan Eşref'in babası, dedesi de hazırcevap, zarif, ince, nükteci insanlarmış.

Eşref'in tahsili azdır. Kısa bir süre Hatuniye medresesinde okumuş, sonra vazgeçmiştir. Tam 25 yaşına kadar zeybek esvabıyla gezen şair, sonra Manisa tahrirat kâtipliğine tâyin edilince kılık değiştirmiştir.

İstanbul'a 32 yaşında gelen Eşref, imtihanla Fatsa'ya kaymakam olmuşsa da tutunamamış, azledilmiştir.

İstibdadı bombalayan korkunç hicivleri yüzünden bir ara hapse girdi ve girerken şu beyti söyledi:

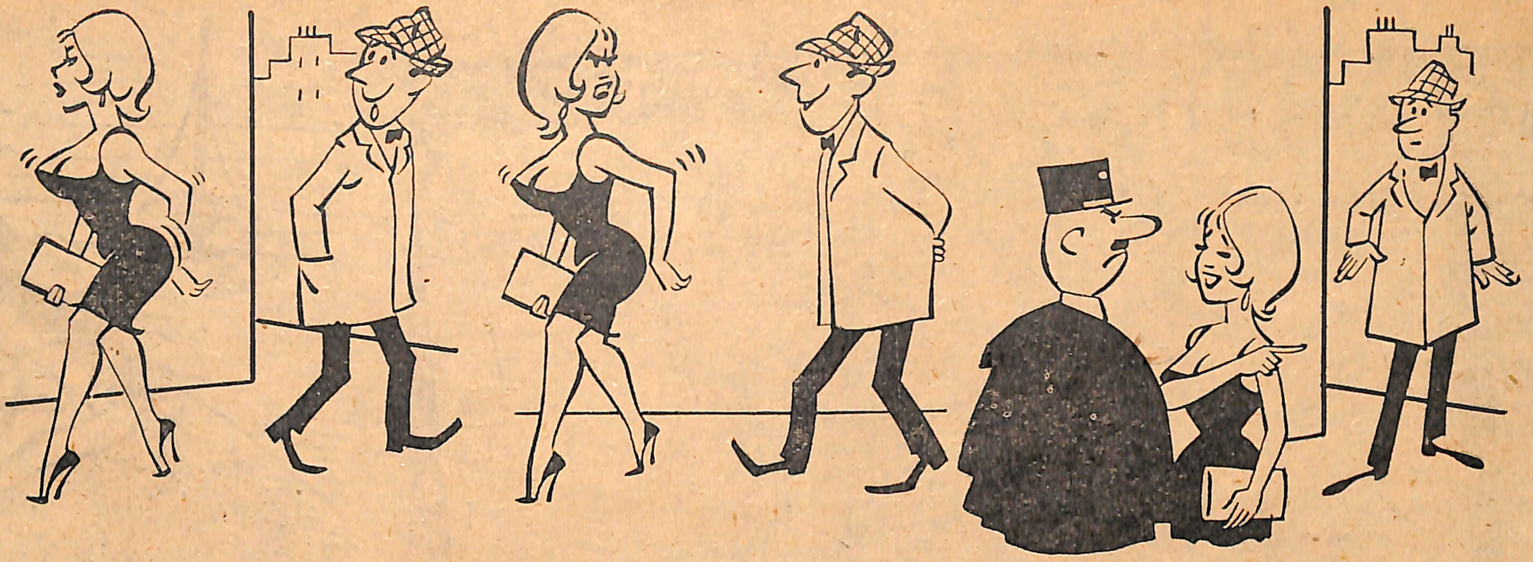
Huda şahit ki haksız verilmiş hükme kurbânız,
Açıl ey bab-ı mehterhâne! Geldik, biz de mihmânız!

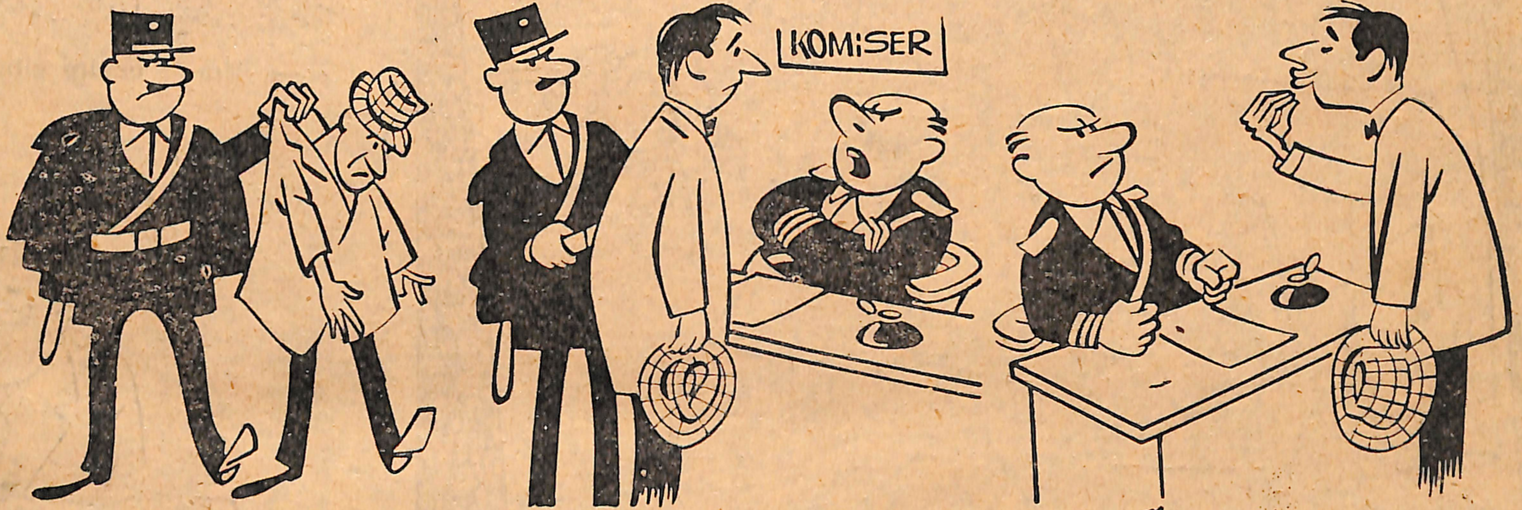
Bir aralık Mısır'a kaçan şair, oradan Avrupa'ya geçmiş ve 1908 de meşrutiyet ilân edilince yurda dönmüştür.

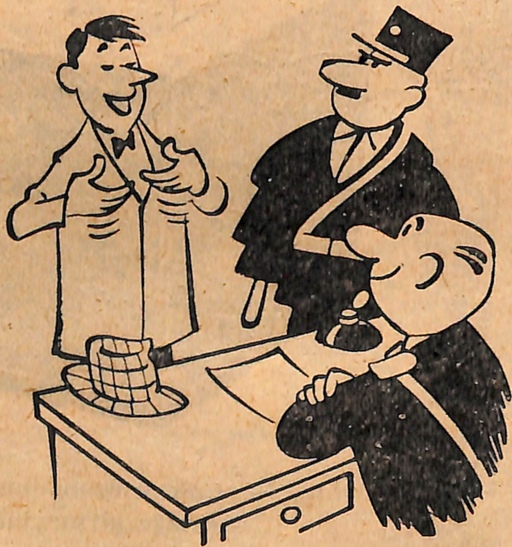
Eşref'in bir oğlu vardı: Adı Mustafa Şatim.. Onun için cahil diyenlere, Eşref'in verdiği şu güzel cevaba bakınız:

Oğluma cahil diyenlere:

Rahm-ı mâderden nasıl çıktıysa hâlâ öyledir:
Gezmeden seyyâh-ı âlem, bilmeden allâmedir!
Çok mudur mektepten olmazsa şehâdetnâmesi:
Eşrefâ!.. Oğlum için nâmım şehâdetnâmedir!

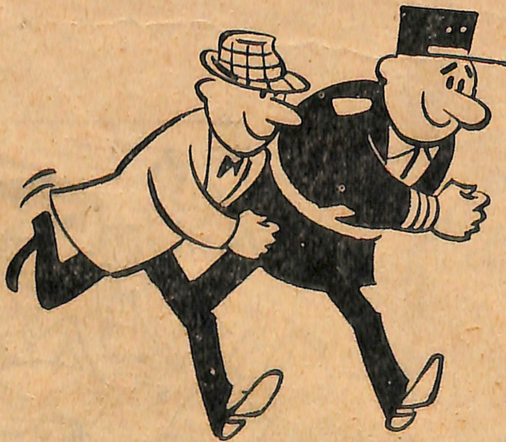


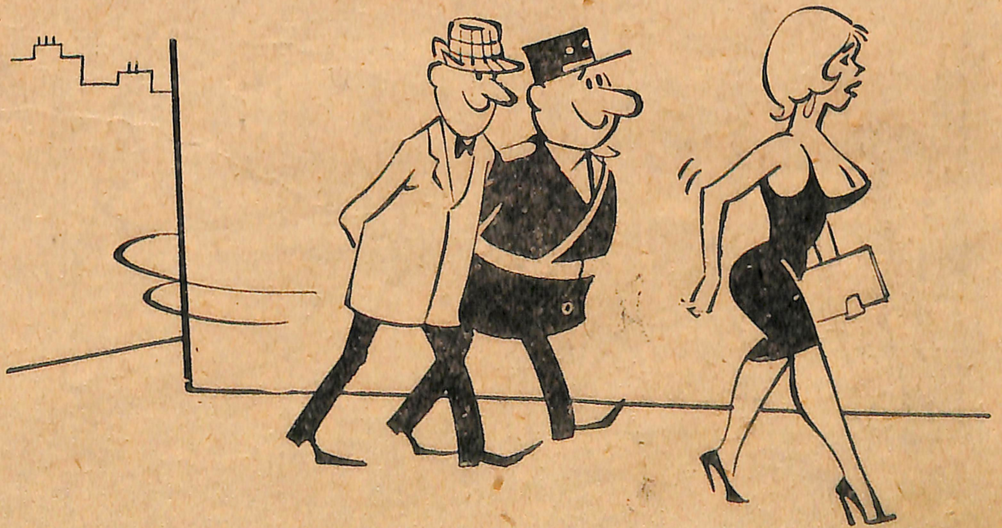












Yazısız hikâye

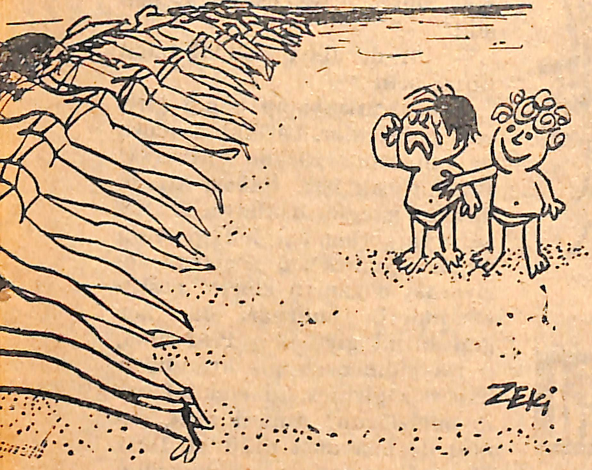
— BENDEN YİNE BİR ŞEYLER SAKLAMADIĞINIZDAN EMİNMİSİNİZ ?!..

— İYİ SEYRET DOSTUM! BU ÇİÇEKLER YALNIZ BAHARDA AÇAR !...

— Sen de benim gibi, işaretleseyc

Doktor — Çok yorgunsunuz bayan...
yatağa girmeyiniz!

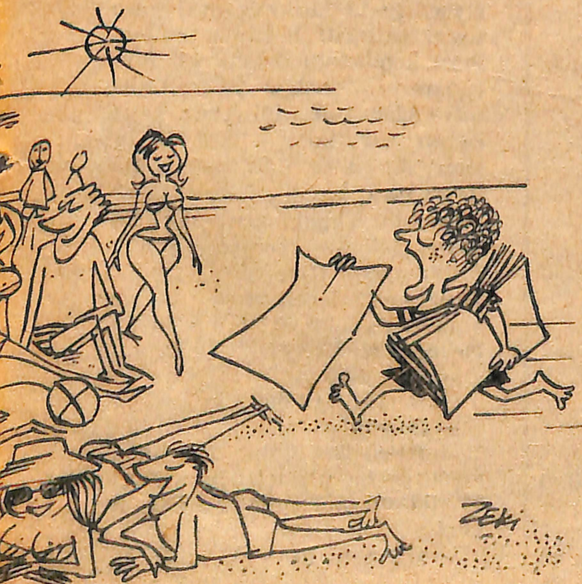
— Yazıyoor... Plâjlar



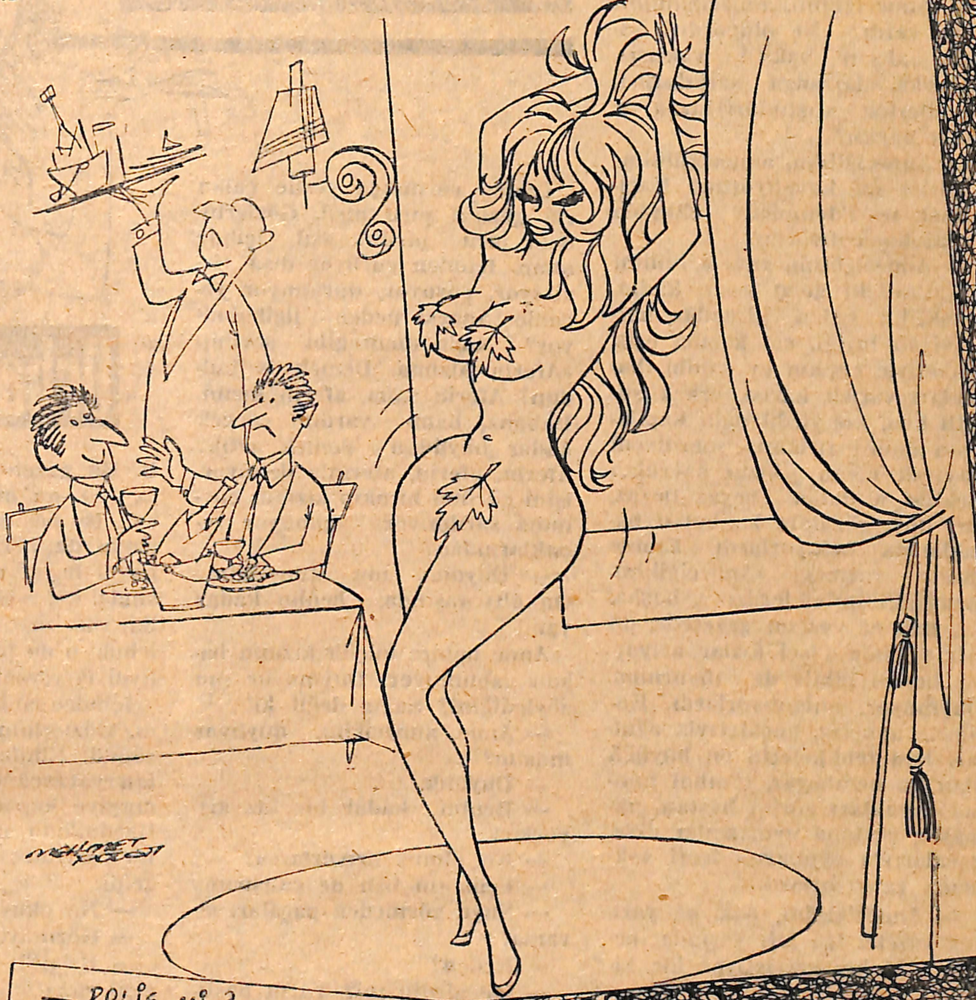
lin anneni kaybetmezdin!



inlenmeniz lâzım... Mümkün olduğu kadar



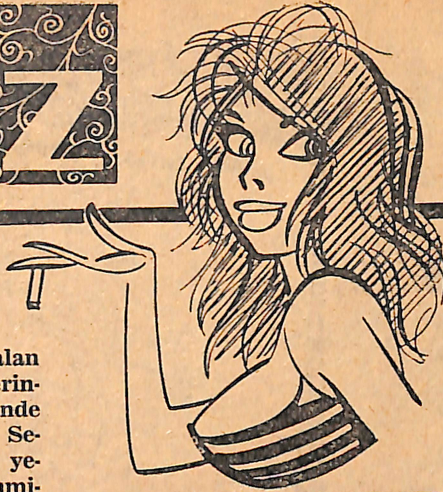
açıldığını yazıyor!..





Filiz

Orhan Kemâl



I.

Elinde gazete, oturdukları sipsivri apartmanın minare merdivenini hatırlatan, dönemeçli, trabzansız, dimdik merdivenini koşarak çıkarken, nefes nefese haykırıyordu:

— Anneciğiiiim, anneciğiiiiiim!

Ne vardı? Ne oluyordu? Sabah, akşam, vakitli vakitsiz, alaturka, alafranga şarkılarına, türkülerine alıştıkları kızda ne vardı bugün?

— Anneciğiiiim, anneciğiiiiiim!

Birisi mi kovalıyordu? Kaçırılmak mı istenmişti? Etinden et mi koparılıyordu?

— Anneciğiiiim, anneciğiiiiiim!

Katlardaki genç yaşlı, kadın, erkek, kız, oğlan kiracılar, hattâ siyah bıyığı, sol kaşına eğik kasketiyle çapkın ev sahibi, bacakları varisli karısı, erkek suratlı kızı, kız yüzlü oğlu kapılarının önüne fırlamış, merdiveni koşarak çıkan kızın savrulan etekleri altından beyaz beyaz, diri diri, gözüküp kaybolan bacaklarına bakıyorlardı. Elinde gazete varmış, «Anneciğiiiim, anneciğiiiiiim!» lerden başka, «... Bak ne yazıyor gazetede, on altı yaşında işçi kızlar arıyorlar benim gibi!» de diyormuş. Duymuyor, anlamıyorlardı. Karılarla anneler, kocalarıyla oğulları için tehlikelerin en büyüğü olan bu bembeyaz, tombul tombul bacakları görüp baştan çıkmasın, şeytana uymasınlar diye, kocalarıyla oğullarını içeri sokmağa çalışıyorlardı.

— Anneciğiiiim, bak ne yazıyor gazete. On altı yaşında, benim gibi bir kız istiyor bir kitapçı!

Günlerden pazardı. Otuzla otuz beş arası anne, mutfakta, en küçük kızının başını sabunluyordu. Temmuz sıcağı bir yandan, üzerindeki tenekede su ısınmakta olan gazocağının gaz kokulu sıcağı öte yandan, kadın kan tere batmıştı. «Anneciğiiiim, anneciğiiim!» lerle ötekilerin ses kalabalığı, sesin sahibinden çok önce anneye ulaşmıştı:

— Bak şu deliye, bağırıp durmasın. Vallahi kalkarsam parçalarım onu!

Ortanca, bir sinema dergisine bakıyordu sedire yüzü koyun uzanmış. Mavisi soluk kloş etekliği altında çıplak, dolgun bacakları. Sırası mıydı, sırası mıydı şimdi? Hiç mi rahatlık yoktu şunlardan Allah kahretsindi böyle evi de, anneyi de, ablayı da!

Tam kapıda, iki yaş büyüğüyle karşılaştı:

— Nerde annem?

— Ne bağırıp duruyorsun?

— Annem nerde diyorum be?

İçerden «Anne»nin sesi:

— Cehennemin dibindeyim, diye gürledi. Ne bağırıp duruyorsun kız?

Koştu: Fışıltıyla yanmakta olan gazocağının gaz kokulu sıcağı, temmuz sıcağı, annesinin alnıyla gerdanında tomur tomur terler, mutfağın ufacık penceresinden gözüken temmuz güneşli alt alta, üst üste evler kalabalığı, daha uzaklarda kımıltısız mavi deniz.

— Bak ilân var. On altı yaşında işçi kız arıyor bir kitapçı!

Güneş vurdukça yeşile çalan elâ gözleri pırıl pırıl. Gözlerindeki pırıl pırıllık asıl içinde onun. İçinden vuruyor dışa. Seviniyor, coşuyor, duramıyor yerinde. Annesi neden ilgilenmiyor? Niçin onun gibi sevinip «Aferin kızıma. Demek iş buldun? Aferin sana, aferin kızım. Babana, bana yardım edecek kadar büyüdün demek artık? Aferin, aferin, aferin!» demiyor, işini gücünü bırakıp kızının boynuna sarılmıyor, öpmüyor yanaklarından?

— Duydun mu anneciğim? On altı yaşında, benim kadar yâni!

Anne habire küçük kızının başını sabunluyor. Duymuyor mu söylediğini? Sağır değil ki!

— Anne, anneciğim, duyuyor musun?

— Duyduk.

— Benim kadar bir kız arıyorlar!

— Ne olmuş arıyorlarsa?

— Fena mı ben de çalışırım..

— Suyu görmeden paçaları sıvama!

— Neden?

— İşe girdin mi? Yarın başlıyor musun?

Sahi, bak bunu düşünmemişti. Bu gazeteyi İstanbul'da en az beş, on bin genç kız okuyacak. Bu beş on bin genç kız arasında da herhalde, bir iki bin, haydi haydi bir iki yüz on altısında kız bulunacaktı. Bu bir iki yüz on altısındaki kızların içinde o da bulunsa bile, ne belliydi iş verenin işe onu alacağı?

İçinde sanki bir lâmba kısıldı. Gözlerinin yeşile çalan elâsı söndü. Elinde gazete, mutfaktan yavaşça çıktı. Sedire açılı dergiye kapanmış habire Brigit Bardot'nun nasıl yıldız olduğunu okuyan kardeşinin yanına geldi.

— Ne okuyorsun?

— Görmüyor musun?

— Brigit'i mi? Doyamadın gitti şuna!

— Eee... Kafamı karıştırma!

— Yaa, böyle oldu demek?

Sertçe döndü:

— Ne var?

— Niye itleniyorsun?

— Sen okurken ben gelsem, kafanı karıştırsam...

— Peki peki. İşe girince, ablam ablam, çaça pabuç al dersin!

— Gir de alma, şimdi rahat bırak beni...

Girecek, ne yapıp yapıp girecek, görecekler. Girdikten sonra da onların yüzüne bakarsa! Bakmıyacak işte. Babası kızsın, dövsün isterse, bakmıyacak. Sabahleyin erkenden kalkıp, elini yüzünü yıkayacak, saçlarını tarıyacak, o zaman elbette çeşitli eteklikleri, bulûzları olur, her gün birini giyecek... Peki ama, o işe gidince şu pis kız ondan habersiz giymez mi eteklikleriyle bulûzlarını? Annesi ama, annesi de ona dost değil ki. Dost olsa, «Cehennemin dibindeyim. Ne bağırıp duruyorsun kız?» demezdi. Yalnız bu mu? Her zaman azarlar, evi ona süpürtür, elinden gelse bulaşıkları bile ona yıkatır. Annesi, kardeşi, babası, hiçbiri dost değil. Babası her Allahın günü: «Evin içinde at gibi dolaşmaktan usanmadın mı? Bir iş bulup ne zaman çalışacaksın?» demez mi? Neyse canım, çalışacak işte. Çalışacak ama, çok çok... Herhalde haftada elli lira verir adam. Ellinin yirmi beşini babasına, kalır yirmi beş. Yirmibeşin onunu taksitçiye, kalır on beş. On beşle... Sinemaya gider cumartesileri.

— Seni götürmiyeceğim işte!

Brigitte'den başını kaldırdı:

— Kimi?

— Seni.

— Nereye?

— Sinemaya.

— Ne zaman?

— İşe girince.

— Hah hah haaay. Güleyim de araya gitmesin bari. Kız sen delisin be, vallahi delisin ha!

— Deliyim, evet. O zaman başlarsın ama köpek gibi ablacığım ablacığım diye yalvarmağa...

— Ne zaman yalvardım?

— Ayva aldığım zaman yalvarmadın mı? İnkâr et bakalım!

— E, nolmuş? Ben de sana dondurma ısmarlamıştım!

Brigit'e yeniden daldı gitti.

Dondurma ısmarlamış. Evet, ısmarlamıştı ama, kimin parasıyla? Evde birikmiş eski gazeteleri satmıştı bakkala, onunla. Para kendisinin değildi ki! Ama çalışmıya başlayınca... Çalışmıya başlayınca biliyordu yapacağını. Eteklikler, bulûzlar, iki spor, iki ça ça, dört pabuç. Bir de yüksek topuklu alırdı. Sıkıysa giysin. Vallahi kıymetleri koparır. İsterse annesi onunla birlik olsun. Giydirmez efendim zorla mı? Evet, abla, biliyor ama o da küçüklüğünü bilsin. Ne diye ters ters?

— Pis, dedi.

Gözleri Brigit'de:

— Sensin!

— Kloş, dar dolu eteklliğim, spor, ça ça pabuçlarım, yüksek topuklum bile olacak. Giy de gör!

— Giymem ki.

Kan festivalinde:



— Şu sinema yıldızlarına bak: milyonlar kazandıkları halde Bikinilerini her yaz küçültüyorlar!

— Evet giymezsin!

— Giymem tabiî.

— Can atarsın ama, hava aldırırım sana.

Karşılık alamayışına da kızdı. Niye? Ne sanıyordu kendini?

— O üniversitelinin bana ne dediğini biliyor musun?

Gözleri hep Brigit'de:

— Hangi?

— O işte!

— Hangisi kız?

— Sarışın.

— Yeşil gözlüsü mü?

— Ha...

— Ne dedi?

— Niye söyliyeyim?

— Söylemezsen söyleme!

Umursamıyor mu yâni? Domuzluğundan. Yeşil gözlü, sarışın üniversiteli için geberiyor oysa. «Söylemezsen söyleme»ymiş. Söylemez ama, niye söylemiyecek? Duysun, ümidini kessin. İstese onu da, arkadaşlarını da... ne, tabiî düşürür ardına. İnanmaz mı düşürecegine? İnanmasın.

Dayanamadı:

— İstesem onların hepsini arkama takarım!

Birigit'i filân unuttu:

— Yeşil gözlüyü de mi?

— Tabii...

— Zor!

— Kızdırma kafamı!

— Kızarsan kız!

Tepesi attı:

— Peki, görürsün. Dün arkama takıldı, Brijit dedi, yüz vermedim. Görürsün sen... Görürsün!

Strip-tiz kraliçesi!

II.

Dokuz yüz altmışın yirmi yedi mayısına kadar hiç de içkici değildi babaları. Çift atlı arabası vardı, V.C. ye kayıtlıydı. V.C.'den geçtim, çift atlı arabası yetiyordu. Bütün gün sabahlardan akşamlara kadar Unkapanı deposundan kömür taşırdı uzak uzak. Kömür yüklü arabasına atlayıp dizginleri de toparlayıp sigarasını yaktı mı, değme keyfine. Akşamları ter ter, toz toz dönerdi evine. Yorgun. Ayaklarında dokuz yüz kırk üçlerde düşürüp ucuza satın almış Rozvelt'ler, evinin kapı eşiğinde çıkarırdı. Aldırmazdı anneleri. Kocaman leğende soğuk su getirir, erkeğinin kirli ayaklarını yıkarken tiksinmezdi şimdiki gibi: Adam ekmek, et, domates, patlıcan, elma, armut, şeftali'den başka altın bilezik, yüzük de getirirdi karısına, küpe de. Karısını şimdikinden daha mı çok severdi? Hafta başlarında lâcivertlerini giyinir, kravat, rugan iskarpin, takardı koluna karısını... Çocuklar küçüktü o zaman ama, iki kardeş ağlamaz, karanlıklar bassa bile korkmazlardı. Korkarlardı doğrusu ya, geç vakit ağızları rakı, ya da bira kokulu dönen babalarıyla annelerine korkmadıklarını söylerlerdi.

Korkarlardı oysa. Karanlıklarla birlikte odaya avuç avuç küçük kara böcekler saçılırdı sanki, uçuşurlardı havada. Önce kara kara, sonları ateş ateş. Uyurlardı birbirlerine sarılıp. Kara böcekler düşlerine bile girerlerdi. Ateş ateş girerler, kara kara girerler, üzerlerine çullanırlardı.

Filiz o yıllarda on iki mi, on üç mü ne.. Boynunda, bir Karagümrük sinemasında gördüğü küçük balıkçı kız Fani'ninki gibi irice bağlanmış bir mendil, başında erkek kasketi, bacağında blucin denen beyaz dikişli mavi pantalon, ön ceplerinde sigara paketi, kibrit, arka cebince demiri paslı küçük bir sustalı. Bu sustalıyı Atom vermişti ona: «Yanında bulunsun. Ben yokken asılan olursa korkma, ver dersini!»

İlk zamanlar «Atom Abi»ydi, sonraları «Atomcuğum» oldu, daha sonraları da «Sevgili Atom!»

Ne oğlandı be..

Okula orta ikiden bir tekme, sabahları erken erken fırlardı evden, haydi bayie. Gazeteler koltukta, sigaradan kalınlaşmış sesiyle çın çın öttürürdü İstanbul sokaklarını. Ateş gibi girerdi mahalleye. El yüz yıkarken görürdü onu Filiz, pencereden. Babası arabasıyla gitmiş olurdu, annesi uykuda. Merdiveni kedi sessizliğiyle iner, dikilirdi karşısına:

«— Ne lan sabah sabah?»

Atom bir avuç ufak parayı gösterirdi:

«— Var mısın?»

«— Nereye?»

«— Sinemaya!»

«— Varım lan!»

«— Lan deme lan!»

Mahallede hiçbir kız böyle konuşamazdı Atom'la. Ne hiçbir kızı? Oğlanlar da. Sıkı mı? Atom'du o be, Atom! Baba, ana hak getire. Amca, dayı, hala, teyze... Bir kocakarısı vardı ama, haminne filân değil. Kocakarı işte. Yatağını serer, toplar, yiyeceğini önüne getirir, kirlisini yıkar.

Atom'a mahallede hiç kimse yan bakamazdı. Bir Filiz. «Hıyar» derdi, «Aptal» derdi, «Kaz yumurtası» derdi. «Taş arabası» demişti birinde.

Geceleri Vatan caddesi asfaltı kıyısında Çingene çocukları top oynarlarken, Atom ağız mızıkasıyla Sambalar, Ça çalar, Tin tin tini mini hanım çalar, asfalttan fırtına gibi gelip geçen pırıl pırıl taksilere bakıp basardı arkalarından gamatoyu.

Ne diye onun da bunlardan bir tane olmasın?

Olmuyordu işte, olmuyordu!

Olsa, oluverse, Filizi atsa içine, buralardan volta volta.. Nereye? Ne bilecekti nereye gideceklerini? Filizin canı nereye isterse! Giderlerdi işte bir yerlere.. Deniz deniz, gemi gemi, duman duman. Güneşin kan kırmızısı. Kan kırmızısı güneş devrilirdi yüksek apartmanların ardına. Kıyı, kıyıda büyük büyük fıçılar, kayık, mavna, gemi leşleri. Sarhoş gemiciler tavlardı Filiz, Fani gibi. Sarhoş denizciler, ağızlarında pipo, anlaşılmıyan dilleriyle tütün tütün kokarak asılırlardı Filiz'e; Fani gibi. Ne bilecekler Atom'un sıkılı yumruklarıyla az ötedeki fıçılardan birinin ardında beklediğini?

Ama şimdi çok uzaklarda kalmıştı bütün bunlar. On üç yaşın buzlu camı ardında!

Şimdi artık ne ağzında hiçbir zaman yanmıyan sigara, ne bacağında beyaz dikişli daracık mavi blucin pantolonu, ne boynunda Fanininki gibi bağlı mendil, ne de arka cebinde demiri paslı sustalı.

Atom bile yok artık.

Yıl dokuz yüz altmış bir. Babası çoktan sattı çift atlı arabasını, paraları yedi, işsizdir. Geceleri çok geç dönmektedir evine. Kime, neye belli belirsiz, ayıp küfürler ağzında. Annesi kapıdan karşılamıyor. Bütün gün yetmiş lira haftalıkla çorapta çalışmak... «Acı bana adam, acı bana. Ben çorap atölyelerinde unutulacak kadın mıydım?»

Babası sarhoştur, küfür gibi geçer sedirin köşesine:

«— Ne yapalım hanım? Düşmez kalkmaz bir Allah!»

Ağlar annesi sedirin ayak ucunda.

«— Bizi bu hâle getirenler...»

Baba sarhoştur ama, ardını getirtmez karısına. Bir duyan olabilir, duyurulmıyacak yerlere duyuran. Bu dirlikten de olabilirler:

«— Bu da geçer yahu!»

«— Geçermiş... Ne zaman?»

....

O gece de baba, aylardır olduğunca, gene geç döndü eve. Anne bitmez tükenmez yamalarına dalmıştı, Filiz elinde gazete, iki yaş küçüğü yine Brijit'in yıldız'lığında, en küçük de sedirde uyuyordu.

Anne bakmadı bile erkeğinin eski Rozveltlerini çıkarışına. Baba alınmadı değil, çift atlı arabanın durmamacasına işlediği günlerin Kazablankası, Cumhuriyeti, Beyaz park'ını düşünüp. Yalnız bunlar mı? Altın bilezik, küpe, yüzük.

(Devamı var)

Bayıldığım Cümleler



Adnan Tahir

Elçiliklerden birindeki bir kabul resmine gitmiştim. Toplantının ortalarına doğru kendimi bir gençler grubu arasında buldum. Orta Amerika memleketlerine bağlı kültür ataşeleriymiş bunlar. Dışişleri Bakanlıklarının bu garip memurları ne iş yapar acaba? İşte kimsenin cevap veremeyeceği bir sual. Ya tahsilleri?... Ya içtimaî durumları? Ya ihtisasları? Hepsi meçhul. Fakat, bu üç meçhule mukabil bir malûmu da unutmamak lâzım! Bu sayın ataşelerin ya hükûmet çevrelerinde bir yakınları vardır.. ya da hükûmet çevreleri ile güzel eşleri arasında bir yakınlık mevcuttur.

Gittikleri yabancı memleketteki resmî görevleri fırsat buldukça kültür gösterisi yapmak, resmî olmayan görevleri de kaçakçılığın her türlüsünü denemek suretiyle bol bol para yapmak.

* * *

Bu gibi toplantılarda kara, hava ve deniz ataşeleri üniformalarını giyiyor. Fakat kültür ataşelerinin üniforması yok. Ne yapsın zavallıcıklar?... Kendilerine gösterebilmek gayesiyle yalnız bildiklerini değil, bilmediklerini de yüksek sesle söylemek zorunda kalıyorlar.

Bunlardan biri bana Giosuê Carducci ile arkadaş olup olmadığımı sordu. Kendisine kısaca izah ettim. İtalya'nın bu ünlü şairi öldüğü zaman ben ancak ortaokul üçüncü sınıftaydım. Ayni zamanda hocalık yapan Carducci ile bu yüzden başbaşa verip edebiyat tartışmalarına girişmek imkânını bulamamıştım.

Telâşlı bir manevra yaparak konuşmayı döndürdü dolaştırdı ve İlâhi Komedi'de karar kıldı. Dante mevzuunda hâtaya düşmek ihtimali, diğerlerine nispetle daima daha azdır. Şöyle diyordu:

— «Şu beyti bizzat yazmış olabilmek için ömrümün beş yılını seve seve feda ederdim: «Bir hiç uğruna olsa bile aşık daima mazurdur.»

Karaib deniziyle irtibatlı durumdaki diğer bir memleketin kültür ataşesi de meslekdaşından geri olmadığını belirtmek için bir eli ile viski kadehini diğer eli ile de cümlenin ucunu yakalamıştı. Fakat ömrünün beş yılını feda etmeyi lüzumsuz bir fedakârlık saymış olacaktı ki sadece çok dokunaklı bir sesle:

— «Şarkı söyleyen yarınlar...» cümlesini ilk defa söyleyenden evvel ben söylemiş bulunmak isterdim» dedi.

Daha fazla dayanamayacaktım. Hiç âdetim olmadığı halde sesime azarlayan bir ifade verek homurdandım:

— «O dediğiniz şeyin doğrusu şudur: «Bir beste kadar güzel yarınlar hazırlıyoruz.» Bunu, Gabriel Péri, Almanlar tarafından kurşuna dizilirken söylemişti. Kendisi Fransızdı ve komünistti.»

Hecelerini ayıra ayıra ve üstüne basa basa söylediğim bu ko-mü-nist lâfı gençler grubu üzerinde fırtına gibi esmişti. Bir anda hepsi birden kadehlerinin boşaldığını farkettiler ve soluğu büfede aldılar. Ürkmüş bir balık sürüsü gibi kalabalığı yararak uzaklaşmaları görülecek şeydi.

Nihayet yalnız kalmış, aklıma gelen şeyleri de onlara söylemek mecburiyetinden kurtulmuştum. Fakat ayni şeyleri kendi kendime söyliyebilirdim pekâlâ.

Nesilden nesile intikal eden bir sürü teşbih ve tekerleme vardı. Altına hiç tereddüt etmeden imzamı atabileceğim müstesna cümleler hatırlıyordum. İlk defa kimin kaleminden çıktığı bilinmeyen dikkate değer lâflar uygun adımla gözlerimin önünden geçiyordu.

Halk diline en güzel açılardan son ve kesin şeklini veren meçhul şairler... Gizli kalmış mütefekkirler... Neredesiniz?...

* * *

İşte size herkesin, her yerde, her zaman tekrarladığı bir cümle: «Bıçakla kesilecek kadar kesif bir sis» veya «Bir fıçıya istif edilmiş sardalyalar gibi...»

Bu çeşit lâflardaki güzelliği, bu teşbihlerdeki isabeti düşünmek ve üstünde durmak kimsenin aklına gelmiyor artık. Çünkü hepsi de günlük birer tekerleme haline gelmiş... Eskimişler.

Bunları ilk defa söyliyen sanat adamı belki de bir ilkokul öğretmeniydi. Mahçup, mütevazı ve iddiasız bir öğretmen. Buluşlarının bütün dünya dillerine yerleşeceği değil aklından, hayalinden bile geçmiyordu muhakkak. Kaleme aldığı yazılar o tarihte gazete ve dergiler tarafından geri çevrilmişti belki de?...

Kocaman bir hakikate küçücük bir cümlede hayat veren şu lâfa kim sahip çıkmak istemez:

«Eline çalmak fırsatı geçmeyen her hırsız kendini namuslu zanneder.»

Bir de şu cümledeki istihzaya bakın:

«Bir ihtilâl yapmak için iki deli ile beş yüz budala kâfidir.»

Ukalâ kalabalıklardan ve suni samimiyetlerden en az benim kadar nefret ettiği anlaşılan Albert Savinio'nun mükemmel bir teşhisi:

«Terbiyesiz olmadan konuşan, aptal olmadan da susan adamlar gittikçe azalıyor.»

Paul Valery:

«Topluluğu, kendi menfaatlerini bile korumaktan menetme sanatına politika diyorlar.»

* * *

Napolyon vaktiyle Madam De Stael'e:

— «Politika ile uğraşan kadınlar hiç hoşuma gitmiyor» demiş.

Kadının cevabı:

— «Bir memlekette şavet kadınların da kafası kesiliyorsa, bunun nedenini merak etmek onların da hakkı olsa gerek.»

Bir cüzzam hastahanesinde korkunç yaralar üstüne zerre kadar çekinmeksizin iğilen bir rahibenin, o sırada kendisini uzaktan seyreden meşhur bir sinema yıldızına verdiği cevabı da bu seriye dahil edebiliriz. Yıldız şöyle diyor:

— «Sizin yaptığınızı bir milyon dolar (10 milyon Türk lirası) karşılığında bile yapmazdım.

Rahibe, başını, sardığı yaralardan kaldırmaksızın sadece:

— «Ben de» demekle yetiniyor.

* * *

Yaptığım kelime oyunları ile her zaman için haklı olarak iftihar etmişimdir. İşte bunlardan biri:

— «İnsan sanatta kundakçı doğar, itfaiyeci ölür.»

Fakat bir genç kadının bana verdiği cevaptan sonra bu parlak buluş, gözümde ufaldı, ufaldı ve kayboldu. Şöyle demişti genç kadın:

— «Kundakçı olduğunuz sıralarda size rastlayamadığım için üzgünüm.»

Bu çeşit fikir ve buluşların hiç kimseyi meşhur etmediği muhakkak. Halk toplulukları daha yuvarlak, daha kolay tekerlemeleri tercih ediyor. Meselâ:

«Korkaklığın ilâcı, cesaretin reçetesi yoktur.»

«Yavaş giden hem uzağa gider, hem sağlam gider.»

En korkak adamın, en cesur adamdan daha cesur olduğunu mu görmek istiyorsunuz?... Cebine biraz para koyun kâfi. Sonra jetleri düşünün, bir de yavaş giden, uzağa giden, sağlam giden adamı düşünün. Ne komik değil mi?...

Ya «Olmak veya olmamak» sözüne ne buyurulur?.. Ne demek istemiş bunu yumurtlayan muhterem kişi acaba?... «Sıfıra sıfır elde sıfır» ne kadar saçma ise «Olmak veya olmamak» da ayni nispette mânasız.

* * *

Bütün bu ufak tenkidler bir yana, ortada büyük bir hakikat var. Sevdiğim ve bayıldığım cümlelerden hiçbirinin elçilikler konusunda yaldızlı bir dâvetiye sağlıyamayacağı muhakkak. Bol bol kaçak viski içmek istiyorsanız fikir ve görüşlerinizin gümrük muayenesinden geçmiş olması şart.

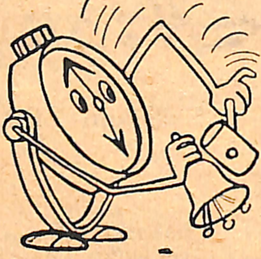


— Ah sayın bayan, bu güzel bacaklar benden olsaydı açar açar böyle bakardım!

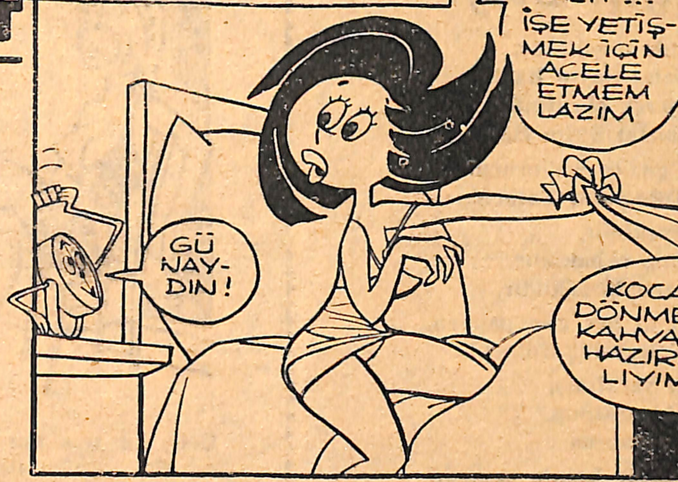
GÜNDÜZ İNSAN GECE KURT

Yalçın Çetin

DÜNYA YÜZÜNDEKİ GARİP ŞEHİRLERDEN BİRİNDE SAAT SABAHIN ALTISINI ACI ACI ÇALDI


1

BİR GARİP EVDE TELAŞLA YATAKTAN FIRLIYAN BİR KADIN.



BU KADIN HER SABAH AYNI TELAŞLA YATAKTAN KALKIP İŞİNE KOŞAR...





O, EVDEN ÇIKTIKTAN SONRA, KOCASI, İŞİNDEN EVE DÖNER.

HAYAT PAHALILIĞINA KARŞI BİRİ GECE BİRİ GÜNDÜZ ÇALIŞARAK SAVAŞI...

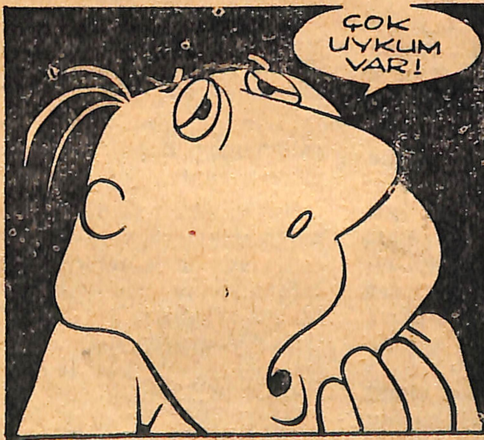
...YORLARDI !



EVLENDİĞİMİZDEN BERİ İLK DEFA KARŞILAŞIYORUZ !..



KOCA, GECE BEKÇİLİĞİ YAPTIĞI İÇİN, EVE ANCAK GÜNDÜZLERİ, KARISI YOKKEN GELE BİLİYORDU...



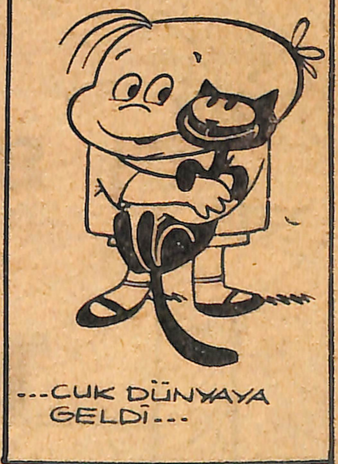
AKŞAMLARI, O, İŞİNE GİDERKEN KARISI EVE DÖNERDİ... ARA SIRA YOLDA KARŞILAŞIYORLARDI...

O GÜNKİ ÇARPIŞMANIN ŞİDDETİNDEN KADIN HAMİLE KALDI



ONLAR İÇİN BU KADAR MUTLULUK YETERDİ

DOKUZ AY SONRA, ROMANIMIZIN KAHRAMANI OLAN ÇO-

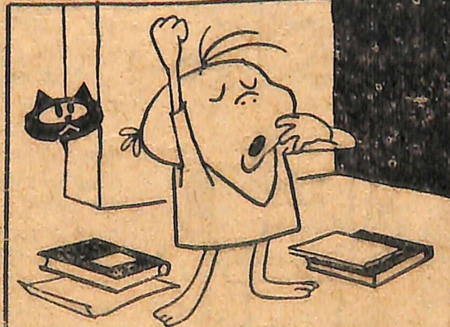


...CUK DÜNYAYA GELDİ...



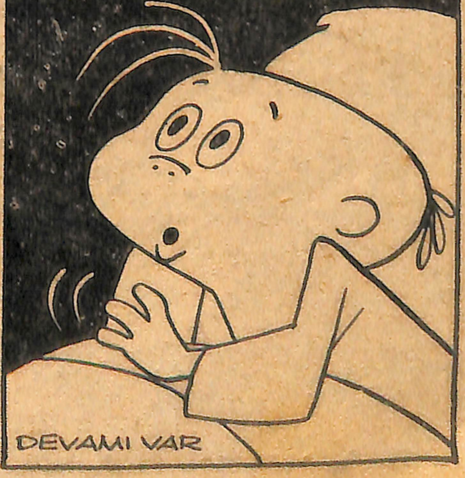
DERSLERDE ÖĞRETMENİN HER SORUSUNA ÖNCE O PARMAK KALDIRIRDI...

AMA KENDİSİ DERS ÇALIŞTIĞINI HİÇ HATIRLAMAZDI. "ÇALIŞMIYORUM AMA BİLİYORUM" DİYORDU



EVDE HER NORMAL ÇOCUK GİBİ KİTAPLARININ YÜZÜNE BAKMAZ, ERKENDEN YATIP UYURDU...

FAKAT !.. GECE YARISI OLUNCA....



DEVAMI VAR

Bizim Sayın Bay:

Yer yatağı sırtını dümdüz etmiş büyütmüş,
Şimdi kuştüyü yastık ister bizim Sayın Bay!
Bilmem hangi okulda gûyâ dirsek çürütmüş,
Şimdi camlı masada mastor bizim Sayın Bay!
Namaz kılar aptessiz, gizlice yer orucu!
Ne âlimdir, ne şair, Totocudur Totocu!..

Önüne ne konursa tashihe meraklıdır,
Kimse hiçbir şey bilmez, daima o haklıdır,
Namus, ahlâk, şeref, şan kasasında saklıdır,
Başı gibi parlaktır onun her gün papucu,
Ne âlimdir, ne şair, Totocudur Totocu!..

Tanrı kimini sinek, kimini bit yaratmış,
Kimini bir kemiğe havlayan it yaratmış,
Nice zengin kişiyi bilgiye zıt yaratmış,
Bilen varsa söylesin nedir bunun sonucu?
Ne âlimdir, ne şair, Totocudur Totocu!..

Herif âmirim diye geçmiş işin başına,
Emrinde olanların hiç bakmaz göz yaşına,
Amma fıstık daktilo geç gelse de işine,
Tokurdar narligesi, elindedir marpucu,
Ne âlimdir, ne şair, Totocudur Totocu!..

Sayın Bay görünüşte pek bağlıdır işine,
Amma koltuğu lâyık, daha fazla eşine,
Vekil beyden izinsiz vallah gitmez çişine...
Hangi partiye sövsen ona dokunur ucu,
Ne âlimdir, ne şair, Totocudur Totocu!..

Fezâ yolculuğuna günah der söve söve,
Dünya siyasetinden bahseder öve öve,
Türkiye tarihini öğretsen döve döve...
İktidarda kim varsa, o yanında borucu,
Ne âlimdir, ne şair, Totocudur Totocu!..

Hüsamettin TOROS





Bir Sekreter Aranıyor!

Selâmi YURDATAP

Genç kız telefonu açtı:

— Alo... Şu-bu ithalât şirketi mi?... Afedersiniz, sekreterlik imtihanı bugün saat kaçta?.. Yaaa, demek saat üçte.. imtihanı müdür kendisi mi yapacak?.. Bu vazife için benden başka yalnız bir bayan mı var?..

Aylâ, telefonu kaparken, yanında gülümsiyerek yüzüne bakan ablası saçlarını okşadı:

— Haydi haydi, işin oldu demek: Ayda 1000 lira güzel para.. Vadettiğin iskarpini ilk maaştan isterim.. Caymak yok!

Aylâ, kızıl altın saçlarını neşeli bir baş silkişiyle dalgalandırarak:

— Dur bakalım ablacığım, dedi. Benden başka bir hanım daha varmış.. Bir de bakarsın o daha bilgili, daha zeki, belki de daha göz alıcı çıkar, onu angaje ederler..

— Galiba aynaya bakmayı unuttun sen... Hangi müdür seni gördükten sonra başkasını alır?... Üstelik makinede on parmağınla da yazıyorsun...

Sonra iyi bir abla tatlılığı ile sırtını okşadı:

— Vesveseyi bırak.. Üç saatin kaldı... Saçlarını tara, rujunu yenile, geç kalmadan gitmeye bak...

* * *

Aylâ, Şu-Bu şirketinin bekleme odasında oturan Münevver hanımı görünce, gülmekten kendini alamadı: Avurtları çökük kuru bir yüz. Karga gagası bir burun. İnce, kansız iki dudak çizgisi.. Sonra kamburumsu sırtında 1920 modeli bir elbise.. Artık yaşını siz hesap edin.

İşlerinin çokluğundan bunalmış hangi şirket müdürü bu canlı karikatürü karşısına alıp da çalışabilir?

Aylâ talihinden memnundu. Sekreterlik yüzde yüz çantada keklikti artık. Ama içinde ince bir duygu, bir genç kız hassasiyeti bu hem geçkin, hem çirkin kadına karşı bir merhamet uyandırmıştı.

Gözlerini hafifçe yumdu ve kendisini hayal etmeğe başladı: Vücudunun bütün diri çizgilerini belirten bu sarı başaklı nar çiçeği emprime içinde sahiden güzeldi. Müdür, onu görür görmez, belki de imtihana bile lüzum görmeden sekreterliğe kabul edecek, hattâ işliyecek aylığına karşı avans bile verdirtecekti...

Münevver hanım daha evvel geldiği için önce Müdürün yanına onu aldılar. Kadıncağız, yılların yükü altında yalpalıya yalpalıya içeri girdi. Aylâ, arkasından sessiz bir merhametle mırıldandı:

— Zavallı kadın...

Sonra iki avucuyla çoraplarını yukarı doğru biraz sıvazladı, çantasından çıkardığı küçük aynada makyajını gözden geçirdi ve biraz sonra Müdürün yanına girince yaratacağı havayı düşünerek tatlı tatlı gülümsedi.

Aylâ çantasını kaparken Müdürün kapısı açılmıştı. Anlaşılan, imtihana değil, Münevver hanımın yüzünü görmeye bile tahammül edemiyen müdür onu başından hemen savmıştı.

Ama Münevver hanım gülümsüyordu. Münevver hanım pek bahtiyardı. Münevver hanım, birdenbire kamburunu dikleştirmiş, bir başka Münevver hanım olmuştu. Aylâ'nın yanından geçerken, ıslıklaşan bir sesle:

— Pek üzüldüm, dedi... İşinize mâni olduğum için!

Aylâ'nın, yüzüne hayretle baktığını görünce:

— Müdür, dedi, imtihana bile lüzum görmeden beni sekreterliğe kabul etti...

Sonra, girerkenki yorgun yalpalamayı neşeli bir uçuşa çevirerek kapıya doğru yürüdü.

Bir dakika sonra Müdürün kapısı tekrar açılmıştı. Aylâ bu acaip adamı görebilmek için o tarafa başını çevirdi ve hiç aklından geçmiyen bir şey gördü:

Şu-Bu Şirketinin müdürü, pek şık, pek güzel, pek genç bir kadındı!

* * *

Sükse!.

İki şarkıcı arkadaş, uzun bir ayrılıştan sonra nihayet Roma'da buluştular:

— Nerelerde idin şimdiye kadar?

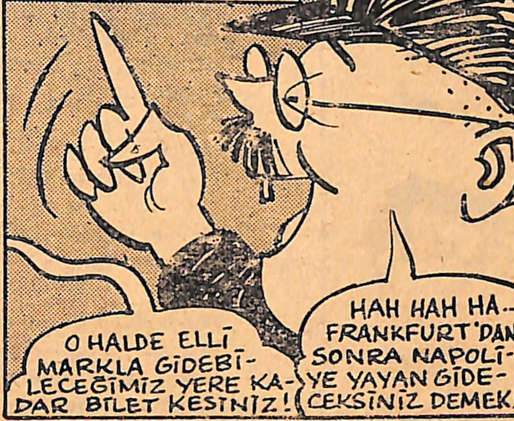
— Turneye çıkmıştım. Büyük sükse yaptım, düşün New-York'ta Metropolitanda ben şarkı söylerken seyirciler beni çiçek yağmuruna tutmuşlardı. Üzerime demet demet atıyorlardı!

— Ben de orada konser vermiştim, bana 40 katlı bir bina hediye etmişlerdi, üzerime durmadan tuğla yağdırıyorlardı.

bir çalgıcının seyahati

çizen: BÜLENT EREN

























modeller en son Avrupa ve Amerika kreasyonudur



Her mevsimde
Kazova
giyimde zerafet yaratır.

Mamullerimizi: Kazova mağazalarından ve büyük tuhafiyecilerden ısrarla arayınız.

İlâncılık: 3285—158

Evinizde ve İşyerinizde
5 davetliden 500 davetliye kadar
her çeşit ziyafet için
KONYALI
daima hizmetinizdedir.

Kapalı Mektuplara açık Cevaplar

İsmail Güröz:

Ankara'lı bir okuyucumuzun isteği:

«Eski defterden sütununda, Divan şiirimizden hiciv örnekleri de neşretseniz iyi olmaz mı?»

Cevabımız:

Divan edebiyatımızda hiciv, bugünün dil anlayışına çok uzak kalır. Çoğu da kaba ve galizdir bunların...

Yine dönüp dolaşıp Eşref'e, Neyzen Tevfik'e ve çağdaşlarına geleceğiz. Onları da «eski defterler» köşesinde bulacaksınız efendim.

İmzasız mektup:

Altında: «Bu da A.P. teşkilâtından... Ne diyeceksin?.. Ne yapabileceksin?.. Ne bok yiyeceksin bakalım» yazılı imzasız bir mektup.

Üstünde şu satırlar var:

«Ekli Amentü'yü iyi oku.. Bundan sonra, Bayar, A.P., Gümüşpala aleyhinde bir yazın daha çıkarsa kafana indirilecek bir tokmakla leşin yere serilecektir.»

Cevabımız:

Zarfın üstündeki posta damgası: Galata... İçindeki mektup da tam eski Galata ağzı! Demek Türkiye'de politikacı bu.. Partici bu.. öyle mi?

Bre Galata çamuru, bre genel ev çirkefi.. Senin kabadayılığın gece yarısı yangın yerinde duvar arkasından bir havlamadır..

Bizim her yazımızın altında imzamız var. Senin bir mektup altında bile imzan yok!

Böylesine alçağın suratına bile tükürülmez: Yüzü ağarır!

Alâattin Karakaş:

Edirne'nin Çukur köy öğretmeni Alâattin Karakaş'dan bir mektupla üç şiir aldık. En başarılısı şu:

Edirne

Her nerene baksam sende bulunur,
Kurşundan balkanlar, yeşil ormanlar.
Gökdelenlerinde ezan okunur,
Şenlenir camiler, hanlar, hamamlar!

Mermer şadırvanlar, kervan saraylar,
Altından yaldızlar, gümüş kalaylar,
Kakmalı kapılar, yıldızlar, aylar,
Her güzellik sende: Bağlar, bostanlar!

Sonra, Sevinç isimli manzumenin şu mısraları da pek güzel:

Sevinç

Serpil damla damla içime sevinç!
Etek etek sokul kalbimin kuşu...
Vermem seni ele etseler de linç,
İçimin kıvancı, gönlümün hoşu!..

Sayın Karakaş'a Akbabaya gösterdiği sevgiden ötürü teşekkürlerimizi sunar, başarılar dileriz.



— Allah razı olsun şu sineklerden, mayomu evde unutmuşum!



MiLLETLER GüLüYOR

İntikam

Wyoming'li Red ölüm döşeğinde idi, karısını başucuna çağırdı ve:

— Maggie, dedi, ben ölünce Phud Brown'la evlen!...

Maggie ağlayarak sordu:

— Niye onunla evleneyim Red, niye onunla da başkası ile değil?...

Red cevap verdi:

— Phud bana vaktiyle bir at alış verişinde esaslı bir kazık atmıştı da...

* * *

Sağlam toprak

Teksasın kadınları çok sağlam olurlar. Bunlardan biri nasılsa 65 yaşında ölmüştü. Cenaze alayı yola koyuldu. Fakat tam tabut kapıdan çıkarılırken tabut taşıyıcılar eşiği fark etmediler ve tabutla beraber paldır, küldür yerlere yuvarlandılar. Bu sarsıntı ölüyü ebedî uykusundan uyandırdı, kan dolaşımı ve kalb atışı yeniden başladı ve kadıncağız tabutundan doğrulup herkese orada ne aradıklarını, işlerine gitmelerini söyledi. Aradan 15 sene geçtikten sonra bu kadın tekrar öldü. Yeniden cenaze merasimi yapıldı ve tabutu yüklenen adamlar kapıya doğru yöneldiler. Endişe ile onları takip eden matemli koca tam eşiğe vardıkları zaman telâşla:

— Aman, diye seslendi; kuzum o eşiğe dikkat edin!...

* * *

Toz

Mrs. Commins, hizmetçi kızı azarlıyordu:

— Bu sabah her taraf toz içinde idi; o kadar ki piyanonun üzerine isminizi yazdım...

Hizmetçi kız pişkinlikle:

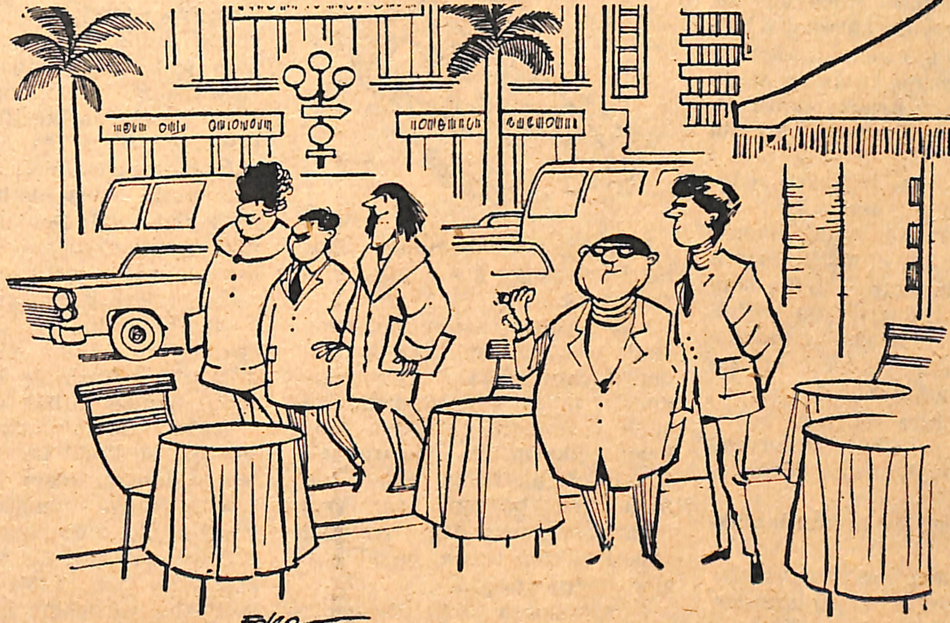
— Evet Madam gördüm; dedi, hem de imlâ hâtası yaparak yazmışsınız!.

* * *

Kayıp eldiven!

Karı koca Los Angeles'i ziyaretleri sırasında bir lokantada yemek yemişler çıkıyorlardı. Tam kapının önünde kadın eldivenlerini içerde unuttuğunu farketti derhal geri döndü masayı iskemlelerin üzerine araştırmağa başladı, oralarda bulamayınca masa örtüsünü kaldırıp altına bakacağı sırada garson yanına yaklaşıp hafifçe omuzuna dokundu:

— Affedersiniz madam... Fakat kocanız kapının önünde...



— Eskiden erkekleri giydirirdi, şimdi kadınları soyuyor!

Dansa davet

Genç kız o kadar güzeldi ki daima etrafında sekiz-dokuz erkek bulunurdu. O akşamki partide de kimi küstah, kimi sıkılgan bir sürü hayran etrafını çevirmişti. Fakat müzik başlayınca durum biraz daha kolaylaştığı için bunların en sıkılganlarından biri bütün cesaretini toplayıp ileri fırladı:

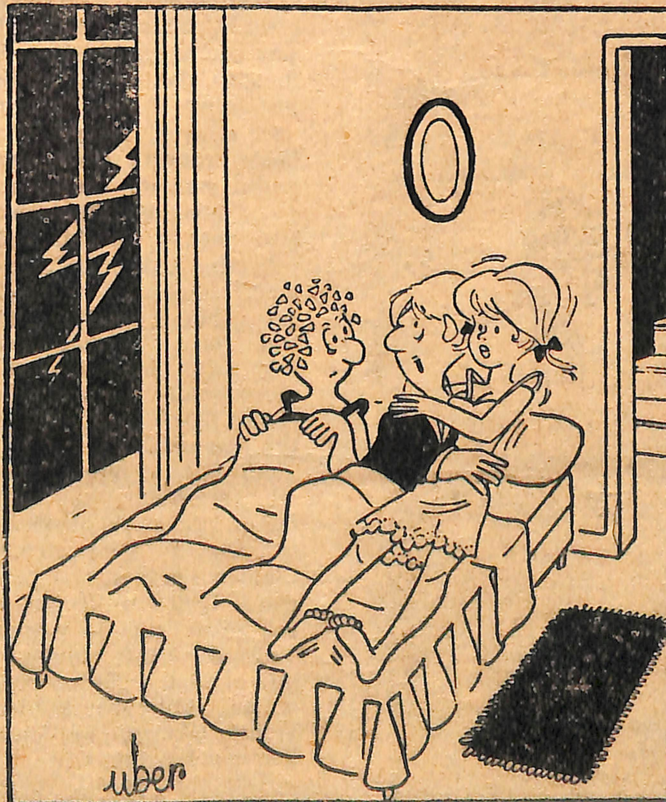
— Bu dansı bana lûtfeder misiniz?.

Genç kız, burnunu havaya dikip:

— Maalesef dedi; bir çocukla dansedemem!...

O zaman delikanlı kıpkırmızı kesilerek özür diledi:

— Affedersiniz madmazel; hâmile olduğunuzu bilmiyordum!...



— Hizmetçi şimşekten korkuyor da karıcığım...

Akıllanan hat bekçisi!

Birkaç yıl akıl hastahanesinde tedavi olduktan sonra iyileşip çıkmıştı. Sosyal bürodan bir iş aradılar ve gayet sakin bir kasabada hat bekçiliği vazifesi verdiler. Her gün bu hattan sadece iki tren geçiyordu; Öğlende 12 ye doğru güneye giden bir tren ve bundan yarım saat sonra kuzeye giden bir tren... Hat bekçisinin günlük işi bu trenlere yol vermekti. Bizimki de işini mükemmel yapıyor, günün diğer saatlerinde de kasabadan ahbap olduğu Mr. Heimerdinger'le çene çalıyordu. Bir gün bekçiye telefon edildi ve o gün güneye gidecek trenin yarım saat kadar gecikeceği, dikkatli olması bildirildi. Bu telefonu alır almaz bizimki ahbabı Mr. Heimerdinger'i buldu ve:

— Gel azizim, dedi: seninle şu karşıki tepeye çıkıp oturalım, oradan hat gayet iyi görünür; zira öğleye doğru hayatında görebileceğin en muhteşem tren kazasını seyredeceksin.

* * *

Söylemiş!

Madam, hizmetçiye çıkıştı:

— Kızım bu sabah aldığım et, hem çok yağlı, hem de sinirli..

Hizmetçi kız başını eğdi:

— Biliyorum madam, hattâ kasaba söyledim, bu et benim olsaydı katiyen kabul etmezdim!

MÜCEVHER KUTUSU

ÇEVİREN

Ergin Ortaç

Uçak alanına vardıkları zaman, Esther yine ağlamağa başlamıştı. Clive, hırsından kıpkırmızı kesilmesine rağmen sakin olmağa çalıştı. Arabayı park ettikten sonra Esther'e döndü, sabırla:

— «Dinle beni...» dedi. «Annen, bir aylığına seni Roma'ya çağırınca çok sevinmiş, hemen bu dâveti kabul etmiştin. Sonra gitmekten vazgeçtin... Daha sonra yine fikrini değiştirdin... Şimdi, son dakikada yine gitmemeğe kalkıyorsun... Nedir bu kararsızlığın canım?»

Esther hıçkıra hıçkıra,

— «Hem... Hem istiyorum hem de istemiyorum» diye cevap verdi.

Clive bir şeyler homurdandıktan sonra,

— «Gideceksin...» dedi ve arabanın kapısını açıp, yanlarından geçen yük taşıyıcısını çağırdı:

— «Al şu iki bavulla el çantasını... 624 numaralı Roma uçağına götür» dedi.

Boynu bükük arabanın içinde oturan Esther, Clive'e yavaşça sordu:

— Mücevher kutusunu nereye koydun?

— Bir yerde unutup bırakmıyasın diye büyük bavula yerleştirdim. Şimdi sen al şu pasaportunu hemen muamelesini yaptır, ben de o zamana kadar bagaj biletlerini alırım.

Clive, yolcu salonunun kapısına varınca bir an dönüp arkasına baktı. Esther, arabanın içinde göz yaşlarını silmekle meşguldü. Sonra çantasını açtı, yük taşıyıcısına bavulları çıkarması için bagaj kısmının anahtarını verdi.

Clive, yolcu salonunun aynasında yüzünü görünce kendinden korktu âdeta... Bütün kızgınlığı, bütün nefreti sanki yüzüne vurmuştu. Cebinden tabakasını çıkarıp bir sigara yaktı... Fakat bir nefes çekince, duman kuru boğazını yakıverdi. Sigarasını yere atıp ayağıyla söndürdükten sonra, bagaj gişesine doğru yürüdü.

Biraz sonra yük taşıyıcısı Esther'in bavullarını getirmişti. Clive bavulları tarttırıp muamelesini yaptırdıktan sonra, 9 numaralı çıkış kapısında Esther'le buluştu. Bavul biletlerini uzatırken,

— «Her şey tamam...» dedi. «Al şu biletleri, Roma'ya varınca gümrük memurlarına gösterirsin. Sakın kaybedeyim deme...»

Esther biletleri alırken gözleri yaşarmıştı yine... Bir an bir şeyler söylemek istedi, muvaffak olamayınca döndü, çıkış kapısına doğru yürüyen diğer yolcuları takip etti.

Clive de bir şey içmek için bara doğru ilerlerken, Esther'in seslendiğini duydu. Kan beynine sıçramıştı yine. Hışımla arkasına döndü,

— «Uçağa geç kalacaksın... Ne istiyorsun?» diye sordu.

Esther hiç cevap vermeden Clive'e bir zarf uzattı, sonra dönüp hızlı adımlarla uzaklaştı.

Clive zarfa hiç bakmadı bile... Buruşturup cebine attıktan sonra da, bara doğru yürüdü.

İlk iki duble viskiyi ilâç gibi istemiye istemiye içti. Ama üçüncü duble, hem hoşuna gitti hem de tesirini gösterdi. Sinirleri yatışmış, rahatlamıştı biraz. Viski paralarını ödedikten sonra dışarı çıktı... Uçağın kalkışını yakından görebilmek için arabasına binip, uçuş pistinin hizasına kadar gitti. Dev uçak pistte ağır ağır ilerliyordu. Birkaç dakika sonra da gittikçe artan bir hızla göklere doğru yükseldi.

Clive saatine baktı... 13.15'i gösteriyordu. Daha bir saat vardı demek... Tam bir saat sonra, saatli bomba infilâk edecekti.

Ya bir arıza olur da patlamazsa diye düşündü bir ara. Ama her şeyi teker teker kontrol etmişti. Patlayıcı maddeyi, ateşleyici fitili mücevher kutusuna güzelce yerleştirmiş, bombanın saatini de tam 14.15'e ayarlamıştı. Peki... ya uçağın infilâk edip düştüğünü kendisine söyledikleri zaman nerede olacaktı acaba?.. İnşallah kalabalık bir yerde olurum diye düşündü Clive. Nasıl olsa rolünü iyice ezberlemişti... Esther'in hayat sigortasını da yaptırmıştı. Sigortadan alacağı paralarla, sevgilisi Claudia ile mesut bir hayat yaşıyacaktı inşallah.

Clive saatine baktı... Daha yedi dakika vardı. Halbuki Winchester'e de varmak üzereydi. Sinirden arabayı hızlı sürmüş olacaktı. Erken gitmemeliydi... Herkese de sakin görünmeliydi. Ayağını gaz pedalından çekti, yolun kenarına yaklaşıp bir ağacın yanında durdu.

Saatine baktı... Üç dakika kalmıştı. Cebinden sigara tabakasını çıkarmak isterken, Esther'in son dakikada verdiği zarf ilişti eline. Zarfın üzerinde sadece «Clive» yazılıydı. Yine herhalde, «Sevgili Clive, maziyi unutup yeniden başlıyamaz mıyız?» cinsinden klişeleşmiş cümleler yazmış olacaktı Esther.

Saatine baktı, bir dakika kalmıştı. «Mektubu okumadan yırtıp atsam mı?» diye düşündü. Yok yok... Esther'e karşı bu saygısızlığı yapmamalıydı... Son mektubunu okumalıydı hiç olmazsa. Zarfı yırtıp açtı... Mektup kısacıktı:

«Clive, seni mesut etmek için elimden geleni yaptım... Ama, bunda muvaffak olamadım. Birbirimizi bir daha görmiyeceğiz. Claudia ile mesut olmanı dilerim.» Ayrıca mektupta not olarak şu satırlar da yazılıydı:

«Bana vermiş olduğun hediyeleri beraber götürmem doğru olmaz... Mücevher kutusunu bavuldan çıkarıp, arabanın bagaj kısmına koydum.»

Saat tam 14.15... Clive dışarı çıkmak için dehşetle arabanın kapısına saldırıyor. Ama boşuna... Bomba tam saatinde patlıyor.

— Dikkat et, oltaya düşme... Herifin niyeti balık avlamak değil!



Yazısız

Yıldız Falı



KOÇ BURCU

21 Mart — 20 Nisan

Fazla hayal kurmaktan bu haftanın ikinci günü saatinizi bile kurmayı unutacak, bu yüzden de çok önemli bir randevunuzu kaçıracaksınız. Üzülüp kahrolmağa pek lüzum yok. Ya mazallah siz de bazı kimseler gibi «Bir olmaz hevesin peşine düşerek» aklınızı kaçırsaydınız daha mı iyi olurdu sanki?.. Olmazdı tabii. Şimdilik sadece sevgilinizi kaçırmış bulunuyorsunuz. Keyfinize bakın. Yenisinin eli kulağında.



ASLAN BURCU

21 Temmuz — 20 Ağustos

Birbirinizi tam bir samimiyetle sevdiğinize hiç şüphe yok. Fakat durumunuz İstanbul şehrinin yeni trafik durumu gibi karmakarışık. Sizin anneniz bu aşkın aleyhinde, onun da babası razı olmuyor. Yıldızınıza bakılırsa sizin anneniz dul, onun babası da bekâr. Böylece mesele kendiliğinden hal yoluna giriyor. Evvelâ ne yapıp yapmalı, onları başgöz etmelisiniz. Sonra sizin durumunuz kendiliğinden düzelir.



YAY BURCU

21 Kasım — 20 Aralık

Bu hafta boyunca «Acele işe şeytan karışır» lâfını dikkate almak mecburiyetindesiniz. Bilhassa aşk mevzuunda soğukkanlı olmak şart. İki kişi arasındaki tereddüdünüzden bu hafta da kurtulamıyorsunuz. Tuhaf değil mi?... Birini çok beğeniyorsunuz, diğeri de son derece hoşunuza gidiyor. Aksi gibi her gün ayni vapurdasınız. Biri daima lüks mevkide, öbürü birinci mevkide... Ya siz?... Siz de müşkül mevkidesiniz.

BOĞA BURCU

21 Nisan — 20 Mayıs



Şanslı bir hafta. Buna rağmen siz, tâ burnunuzun dibine kadar gelen bir kısmeti ayağınızın ucu ile tepmeğe kalkışıyorsunuz. Dikkat edin, kısmetiniz son derece ağır. Bu yüzden de ayağınızın incinmesi kuvvetle muhtemel. Hafta içinde yakınlarınızdan biri size bir şaka yapacak. Fakat çok soğuk bir şaka. Gribe değilse bile ağır bir nezleye tutulabilirsiniz. Şimdiden geçmiş olsun. Acil şifalar dileriz.

BAŞAK BURCU

21 Ağustos — 20 Eylûl



Sürprizlerle dolu bir hafta: 1 — Hiç ummadığınız bir yerden bir misafir geliyor, bir daha da gitmiyor. Allah kolaylık versin. 2 — Dolmuşta, tesadüfen genç biriyle yanyana oturacaksınız. Bu tesadüf dönecek dolaşacak ve sevgilinizin kulağına bir ihanet şeklinde aksedecek. Artık işiniz yoksa onu ikna etmeğe çalışın. 3 — Millî piyangodan size büyük ikramiye çıkıyor. Amma ve lâkin sadece rüyanızda.

OĞLAK BURCU

21 Aralık — 20 Ocak



Yıldızınızda müthiş bir kaynaşma görülüyor. Besbelli, çok hareketli bir hafta geçireceksiniz. İçiniz içinize sığmıyor. Belediye otobüsüne binmiş gibi yerinizde duramıyorsunuz. Hep kıpır kıpır bir haliniz var. Yalnız siz değil, bütün yakınlarınız da ayni durumda. Doğru dürüst uyku bile uyuyamıyorsunuz. Olağanüstü bir şey bu. Sebep mi dediniz?... Herhalde aşk değil. Sadece mevsim. Pire ve sinek mevsimi efendim!



İKİZLER BURCU

21 Mayıs — 20 Haziran

Ne vakittenberi kurduğunuz hayal bu hafta içinde hakikat oluyor. Neşe ve saadetinize diyecek yok. Fakat sizi seven kimsenin size diyecekleri tasavvur edemeyeceğiniz kadar çok. Niçin mi?... Onu ihmal etmeğe başladınız da onun için. Bu bakımdan ayağınızı denk alın. Aksi halde dengenizi kaybedip düşebilirsiniz. Unutmayın... Düşenin dostu olmaz. Son pişmanlık da hiç kimseye fayda vermemiştir.



TERAZİ BURCU

21 Eylûl — 20 Ekim

«Üzüntüyü bırak yaşamağa bak» diyenlere sakın kulak asmayın. Çünkü bir insanın üzüldüğü kadar mesut olduğu, mesut olduğu kadar da üzüldüğü tecrübeyle sabit. Bu bir nevi eşit orantı meselesidir ve şaşmazlık prensibine dayanır. Susamasaydık su içebilir miydik?.. Koşmasaydık yorulur muyduk?.. Uyumasaydık dinlenebilir miydik?.. Acıkmasaydık yemek, kaşınmasaydık dayak yiyebilir miydik?.. İşte böyle.



KOVA BURCU

21 Ocak — 20 Şubat

Bu dargınlığın lüzumundan fazla sürdüğünü düşünerek üzülüp duruyorsunuz. Fakat müjde. Bu hafta içinde onunla barışacaksınız. Ama, kıskançlık vakalarına bıraktığınız yerden devama kalkışırsanız olmaz. Sinir harbinden vazgeçerek fırsat buldukça sulh taarruzu yapmalısınız. Sonra kalbinizi çok temiz tutmağa mecbursunuz. Nasıl mı?... Gayet basit. Şayet böyle bir makam mevcutsa bunu Temizlik İşlerinden soracaksınız.

YENGEÇ BURCU

21 Haziran — 20 Temmuz



İki kişiyi birden seviyorsunuz. Fakat bu hafta foyanız meydana çıkıyor. Çünkü sevgilileriniz durumun farkına varacak. «Şimdi ben ne yapayım» diye kötü kötü düşünmenize lüzum yok. Derhal bir üçüncü sevgili daha bulmağa gayret edin. Böylece iki yerine üç sevgiliye sahip olursunuz. «Ya aksi tesir yaparsa mı» dediniz. Ne münasebet efendim ne münasebet... Malûm ya hak oyunu ötedenberi üçtür!

AKREP BURCU

21 Ekim — 20 Kasım



Bu hafta kısmetiniz «Çıkmak» fiilinden açılmış. Haftanın ilk günü çok güzel bir haber alıyor ve feraha çıkıyorsunuz. Fakat ayni gün son katında oturduğunuz apartımanın asansörü bozuluyor ve siz mütemadiyen merdiven çıkıyorsunuz. Sonra, sevdiğiniz kimsenin zoru ile bu hafta her gece sokağa çıkmanız, ayrıca bir kıskançlık olayına kurban giderek zıvanadan çıkmanız da kuvvetle muhtemel. Haberiniz olsun.

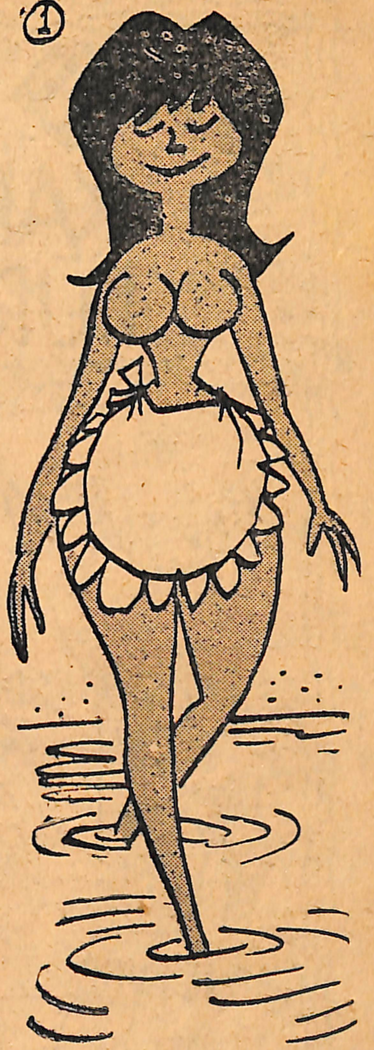
BALIK BURCU

21 Şubat — 20 Mart

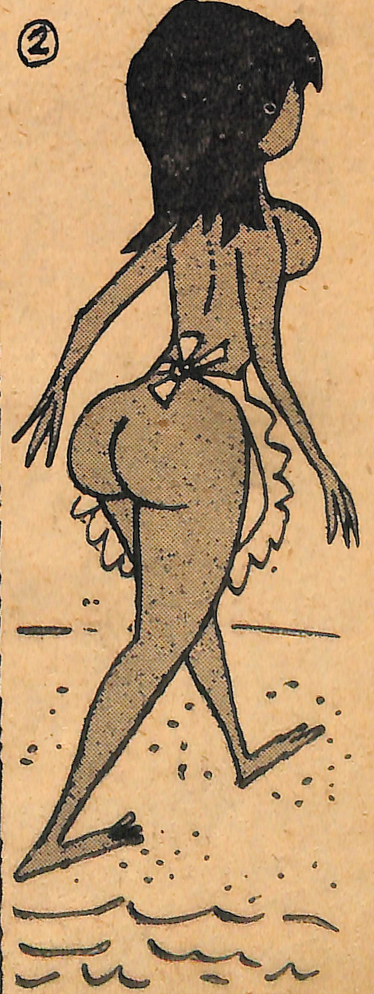


Aslına bakarsanız durumdan sizin kadar o da memnun değil. Bayat bir filozof gibi mütemadiyen düşünüyorsunuz: «Evet mi desem, hayır mı desem?... Hayır demekte daima bir hayır vardır. Evet demek de teslim bayrağını çekmekten farksız bir şey.» İyisi mi siz bu konuda kendinizi zorlamaktan vazgeçerek hafta boyunca her şeyi oluruna bırakın. Zaten büyükleriniz de ayni şeyi yaptığına göre en iyi çare bu.

1



2

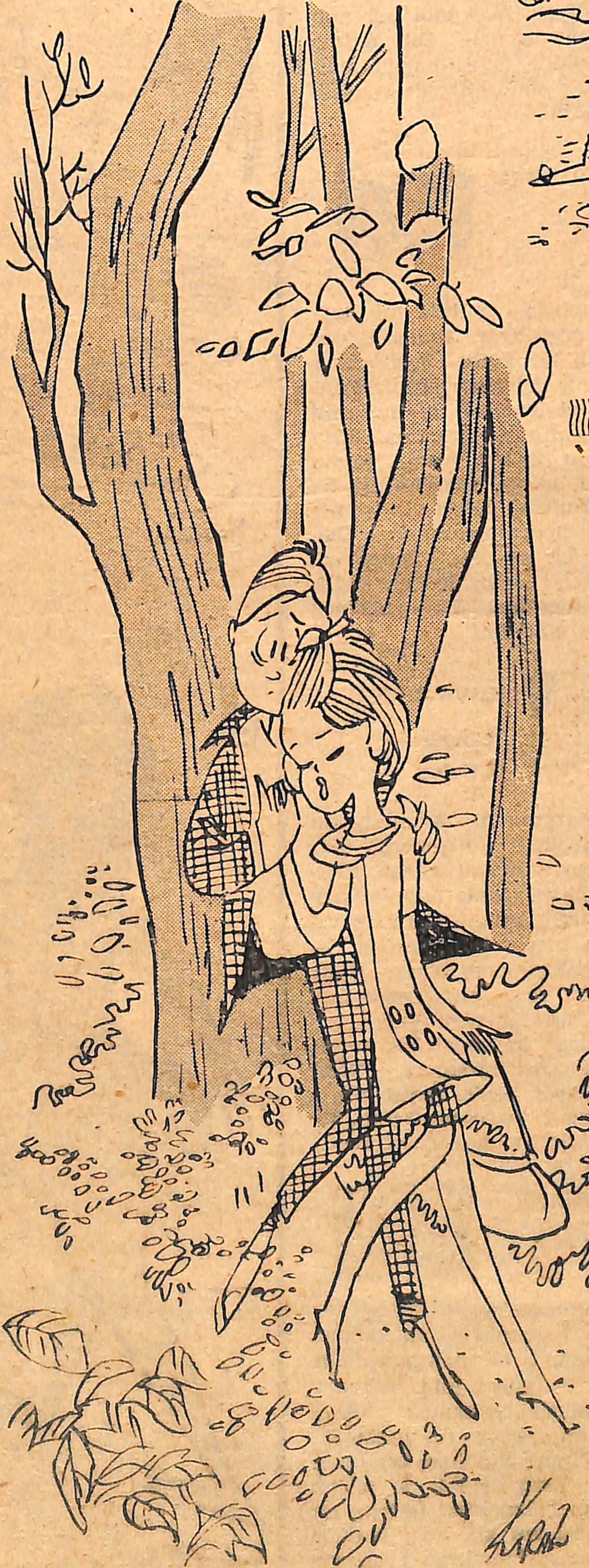


Hizmetçi kız denizde!

DÜNYA KARİKA TÜRLERİ



-ŞU BACAKLARA BAK BE ŞAHESER!
-NE YAZIK Kİ İKİ TANE!



-BAK, SENİ NE KADAR SEVDİĞİMİ ANLA. BUGÜN BERBERİMLE RANDEVUM VARDI DA GİTMEDİM!



-YAĞMURDAN KAÇARKEN GALİBA DOLUYA TUTULDUM!

Bu cüzdan ile...



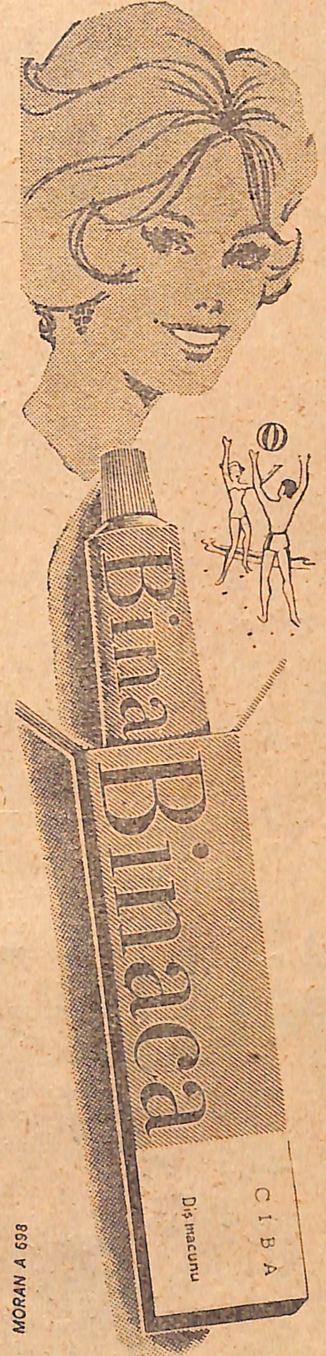
...biriktirmiş olduğunuz paralar mutlaka değerlenecektir.

Bankamıza yatıracağınız tasarruflarınız, her zaman emniyette kalacağı gibi, o/o 6,5'a kadar faiz alarak zengin para ve apartman daireleri ikramiyelerine katılabilir.

TÜRKİYE
EMLÂK KREDİ
BANKASI

Basın - 8746 - A - 5495 - 161

Yaz sıcaklarında



☆ Serin bir ağız

☆ Bembeyaz dişler

Reklâmcılık - 2871 - 162

Bir Rüzgâr Esti!

Yusuf Ziya Ortaç'ın en güzel şiirleri ve

BİNNAZ

isimli 3 perdelik manzum trajedisi bu kitapta toplanmıştır.

Fiatı 5 Lira

Politika Edebiyatımızın Şaheseri

Gün Doğmadan

Yusuf Ziya Ortaç, Akbaba'da çıkmış başyazılarının en güzellerini bu kitapta toplamıştır.

Fiatı 5 Lira

Umum satış merkezi:
AKBABA - Divanyolu, Klodfarer caddesi No. 8-10 İstanbul

Ak 163

GRAFİKA

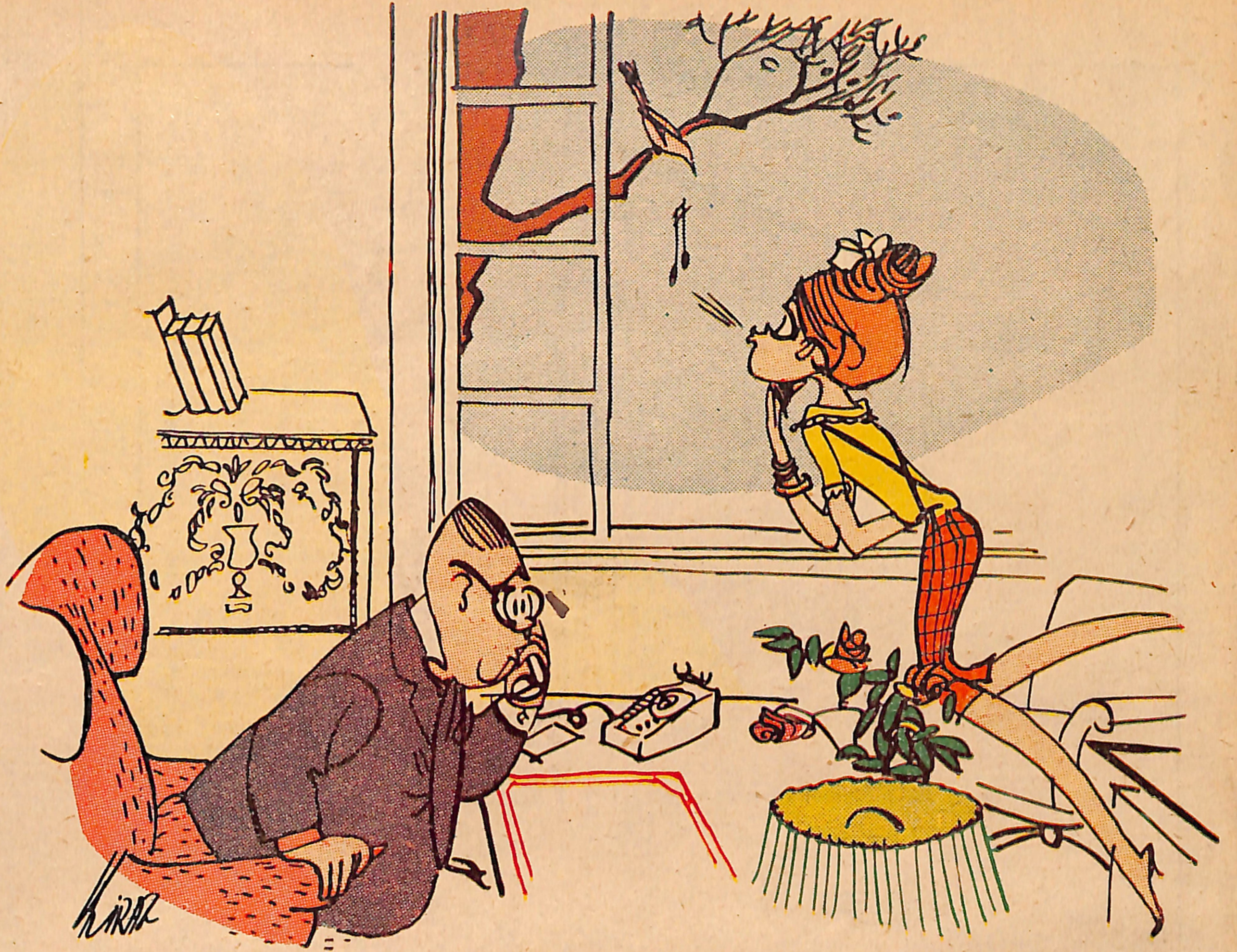
Tablet 0,50

Kalmet

Baş - diş - Omuz ve bel ağrıları, yanık ve kırıklarda ağrıyı hemen keser.

Ak. 164

Akbaba



– BİRAZ SONRA ARAYIN... ŞİMDİ KUŞDİLİNE ÇALIŞIYOR!

– AFEDERSİN POL, SANA RANDEVUM DÜN MÜYDÜ, BUGÜN MÜYDÜ, YARIN MIYDI?.



– NİLÜFERLERİN DIŞINDAN GEÇTİĞİNİZ İÇİN, BEŞ FRANK CEZA!